MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	1/16 – Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	10.03.2016 kl. 09.30 til kl. 15.30
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Torild Engh, Tone Cecilie Frønsdal, Heidi Marhaug Sauar, Finn N. Bangsund, Halvor Langseth, Tore Hvidsand, Eva Paulshus
Sekretariatet:	Hanne Guro Warholm Sørum
Møteleder:	Torild Engh
Referent:	Hanne Guro Warholm Sørum
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer

Sak 1/16 **Protokoll fra klagenemndas møte 8. desember 2015.**

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 2/16 **Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Scandinavian Building System AS (godkjenningsnr. 2015/650).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av om endring av sentral godkjenning for godkjenningsområdene:

- **Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1**
- **Utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1**

Direktoratet har i eget vedtak tatt klagen til følgen for godkjenningsområdet prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1.

Vedtaket ble påklaget via Direktoratets søknadsportal den 22.01.2015 ved Leif Bernard Johannesen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.11.2014 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.01.2015 avslo direktoratet delvis søknad om av sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- **Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1**
- **Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2**
- **Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2**
- **Utførelse av innmåling og utstikking i tiltaksklasse 1**

Følgende godkjenningsområde ble avslått:

- **Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2 (påklager tiltaksklasse 1)**
- **Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1**
- **Utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1**
- **Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1 (ikke påklaget)**

Begrunnelsen for avslagene innen utførelse var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning innen de avslåtte godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 første ledd og 11-4. For prosjektering av brannkonsept var begrunnelsen at referanseprosjektene ikke dekket godkjenningsområdet i tilstrekkelig grad.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket holder til i Lindesnes i Vest-Agder. Selskapet har 13 ansatte. Leif Bernhard Johannessen er daglig leder. Han er utdannet bygningsingeniør. Selskapet har ytterlig en ingeniør og flere tømrere med svennebrev. Foretaket har i perioden 05.05.2014-05.05.2017 sentral godkjenning som søker, arkitektur, oppmålingsteknisk prosjektering, overordnet ansvar for utførelse, innmåling og utstikking samt tømrerarbeider i tiltaksklasse 1. I tiltaksklasse 2 har foretaket godkjenning for prosjektering av konstruksjonssikkerhet og prosjektering av bygningsfysikk.

Saksgang

25.11.2014: Søknad
06.01.2015: Delvis avslag på søknad om sentral godkjenning
22.01.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Klagen er skrevet direkte inn i direktoratets søknadsportal. Klagen er kortfattet og gjengis her:

"Mener vi kan vise til at vi har lang erfaring for utførsel innen dette. En periode hadde firma sentralgodkjenning i dette i TK 2. Ønsker å forandre søknaden om PRO for brannkonsept til TK 1."

Klagen er videre vedlagt en arbeidsattest for Even Hagen, kopi av kommunale vedtak , og nye referanseprosjekter.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Ved vurderingen av om foretaket tilfredsstiller kravene til utdanning åpner direktoratets og klagenemndas praksis for at særlig kvalifiserende praksis i noen tilfeller kan kompensere for

manglende utdanningsnivå. Det kreves da at foretaket kan vise til formell relevant utdanning som svarer til fagbrev-/svennebrevnivå, samt langvarig og solid praksis innenfor det godkjenningsområdet og den tiltaksklassen det søkes om. Dersom foretaket ikke har relevant utdanning for godkjenningsområdet vil praksis som hovedregel ikke kunne kompensere for dette.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker,

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter arbeider i byggverk etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll".
Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- fundamenter, vegger, dekker o.l. for småhus inntil 3 etasjer og høyst to boenheter over hverandre,
- bygning for publikum og arbeidsbygning med høyst to etasjer,
- forstøtningskonstruksjon med høyde inntil 2 m og kummer uten trafikkbelastning,
- kulverter og bruer med spennvidder inntil 6 m.

Krav til utdanning og praksis

Det kreves utdanning på nivå som fagbrev eller tilsvarende og 2 års relevant praksis, jf. SAK 10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Relevant utdanning vil for eksempel være fagbrev innen betongfaget.

Foretakets utdanning

Foretaket disponerer ikke personell med relevant fagutdanning. Kravet til tilstrekkelig relevant fagutdanning innen utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner er med det ikke oppfylt.

Foretakets praksis

Foretaket skriver i klagen at de har lang praksis innen utførelse. Direktoratet viser her til at referanseprosjektene i stor grad er betongarbeider i tilknytning til eneboliger i tre. Slikt betongarbeid inngår også i godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 1, jf SAK 10 § 13-5 bokstav e, og veiledningen til denne. Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 omfatter også betongkonstruksjoner i hele bygninger som for eksempel fundamenter, vegger, dekker o.l. for småhus inntil 3 etasjer.

Direktoratet har ikke funnet grunnlag for at den fremlagt praksis kan kompensere for manglende fagutdanning.

Foretaket har således ikke vist til samlede kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet omfatter murarbeid med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre byggverk med liten vanskelighetsgrad. Godkjenningsområdet omfatter alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning i tiltaksklasse 1, f.eks. betongarbeider, montering av produkter, bygningselementer og takkonstruksjoner, samt taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm.

Krav til utdanning og praksis

Det kreves utdanning på nivå som fagbrev eller tilsvarende og 2 års relevant praksis, jf. SAK 10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Relevant utdanning vil for eksempel være fagbrev innen murerfaget.

Foretakets utdanning

Foretaket disponerer ikke personell med fagbrev som murer. Kravet til tilstrekkelig relevant utdanning innen utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1 er med det ikke oppfylt.

Foretakets praksis

Foretaket skriver i klagen at de har lang praksis innen utførelse. Referanseprosjektene ved søknaden beskriver betongarbeider i tilknytning til eneboliger. Det er ikke lagt fram referanser for murarbeider. Kravet til 2 års relevant praksis er med det heller ikke oppfylt.

Foretaket har således ikke vist til samlede kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Scandinavian Building System AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få godkjenning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1, og utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1. Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 3/16 **Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Reppe Byggtjenester AS (godkjenningsnr. 2015/885).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 21.11.2014, ref:14/8891 vedrørende sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- SØK/PRO/UTF – Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1

I brev av 28.01.2015 ble vedtak av 06.01.2015 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 16.10.2014 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 06.01.2015 fikk foretaket delvis avslag på søknad om sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- SØK/PRO/UTF – Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1

Begrunnelsen for avslaget er at foretaket ikke dokumenterer/beskriver referanseprosjekter som i tilstrekkelig grad dekker det omsøkte godkjenningsområdet, jf.SAK10 § 13-5, 4. ledd bokstav a, jf. § 11-2. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Reppe Byggtjenester AS ble registrert i enhetsregisteret 31.01.2013. Det har sin virksomhet/næring innen; snekker- og tømrervirksomhet, oppføring av bygninger, vedlikehold og rehabilitering av eksisterende bygninger og vaktmestertjenester. Foretaket er

registrert som privat aksjeselskap, med P.O.Reppe som daglig leder og eneste ansatt. Han har fagbrev fra 06/2000 innen industriell trehusproduksjon, og viser til jobberfaring innen betong og tømrerarbeider med attester frem til oppstart av sitt foretak. Foretaket er registrert i - foretak, mva og Aa-registrene.

Saksgang

21.11.2014	Søknad om sentral godkjenning - sak. 14/8891.
02.01.2015	Foreløpig svarbrev
06.01.2015	Tilleggsinfo mottatt
06.01.2015	Vedtak – delvis innvilgelse
29.01.2015	Mottat klage på vedtak

Foretakets anførsler

I brev av 29.01.2015 påklages vedtaket om avslag, og det vises til at P.O.Reppe innehar de faglige kvalifikasjoner som er nødvendig for godkjenningsområdet. I tillegg til tømrerutdanning har han gjennomført våtromskurs modul A (utf) og modul B (pro), og viser til to rehabiliteringer av bad i 2014. Her vises det til to kunder med navn og telefonnummer. Det vises her også til vedlagt kursbevis, men dette foreligger ikke pr.d.d.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 06.01.2015., og således ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for påklaget godkjenningsområde.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett ”dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet”. Videre skal det legges vekt på ”en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet” og foretakets ”tilknytning til godkjenningsområdet”, jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og SAK10 § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3, jf. plan- og bygningsloven.

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som finnes på våre hjemmesider.

- **SØK/PRO/UTF – Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1**

Godkjenningsområdet omfatter ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende for våtrom. Det er dermed et felles godkjenningsområde for våtrom for disse funksjonene. Det må søkes og gis godkjenning innenfor alle de nevnte funksjoner samlet for dette godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter alle nødvendige tilhørende arbeider for gjennomføring av et våtrom. Dette vil omfatte søknad, prosjektering, valg av produkter og utførelse, samt koordineringsansvar for arbeidene.

For å bli pre-kvalifisert for dette godkjenningsområdet må foretaket beherske det vesentlige av oppgavene innenfor området. Det er anledning til å benytte underentreprenører for deler av arbeidene. Arbeid med våtrom i boliger og andre typer bygg ligger i tiltaksklasse 1, jf.SAK10 § 15-3,4 ledd.

Krav til utdanning;

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med fagbrev som tømrer eller murer. Dette følger av kravet i SAK10 § 11-4,1. ledd om at utdanningen skal være relevant.

Det vises til relevant utdanning som tømrer, og tilleggsutdanning ved kurs i våtromsnormen som nevnt over. Det vurderes ut i fra dette at nødvendig utdanning er tilstede i foretaket.

Krav til praksis/referanseprosjekt(er);

Det er i søknaden registrert elektronisk tre referanseprosjekter, og i klage vist til to referanser uten nærmere beskrivelse. Som anført i vedtak av 06.01.2015 dekker ikke beskrivelser gitt av tiltakene og foretakets rolle kravene til godkjenningsområdet, jf.SAK10 §11-4 med tilhørende veiledning. Ansvarsområdene som skal beherskes er omfattende og fremgår av SAK10 §§ 12-2, 12-3 og 12-4 med tilhørende veiledninger.

Beskrivelse gitt av referanseprosjektene er meget kortfattet f.eks; ”Faglig leder var også ansvarlig for smøring av membran og annet arbeid på våtrom. Eller som i klagen der det kun oppgis at foretaket er ansvarlig utførende i rehabilitering av bad i to prosjekter.

Etter vår vurdering har ikke Reppe Byggtjenester AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdene det er søkt om, jf. SAK10 § 11-1. (Direktoratet vil presisere at koordinering mot andre ansvarshavende er oppgaver som inngår i alle utførende fagområder, jf. SAK10 §12-4).»

Sak 4/16 **Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Stone AS (godkjenningsnr. 2015/1577).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag datert 11.02.2015 på søknad av 13.01.2015 om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

I brev datert 17.02.2015 ble vedtaket påklaget ved Glenn Janner. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.01.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 11.02.2015 avslo direktoratet søknad om fornyelse av sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Begrunnelse for avslaget vedrørende utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 var at det i søknaden ikke var dokumentert nødvendig relevant utdanning. Foretaket hadde ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet det er søkt om, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

STONE AS fikk sentral godkjenning første gang 20.04.2012. I perioden 20.02.2012 - 20.04.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av

murarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 3 ansatte og ligger i Vennesla i Vest-Adger. Foretaket er registrert i Enhetsregisteret med virksomheten " Salg av fliser, ovner og varmepumper samt beslektede produkter". Dette fremgår også av foretakets hjemmeside. Glenn Ronald Janner er daglig leder. Han har fagbrev i bygg og anlegg med 20 års erfaring.

Saksgang

13.01.2015: Søknad
05.02.2015: Foreløpig svarbrev
06.02.2015 og 11.02.2015: Mottatt tilleggsinformasjon fra foretaket
11.02.2015: Avslag på søknad om sentral godkjenning
18.02.2015: Klage på avslag mottatt hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser Glenn Janner til at foretaket nå har en ny situasjon og har lagt ved en ny organisasjonsplan, samt et svennebrev i murerfaget. Det anføres at avslaget på sentral godkjenning skyldtes manglende faglige kvalifikasjoner i foretaket, og man nå håper at søknaden kan vurderes på nytt i lyset av disse nye opplysningene.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har en samlet kompetanse som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Kvalifikasjonskravet er at foretaket disponerer personell med relevant utdanning på fag-/svennebrevsnivå og 2 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne.

Foretaket har i klagen sendt inn et svennebrev i murerfaget som tilhører Paul Martinsen Villoro. Som det fremgår av organisasjonsplanen er Villoro knyttet til foretaket som faglig leder. Kravet til utdanningsnivå er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter murarbeid med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre byggverk med liten vanskelighetsgrad.

Eksempler på annet murarbeid i tiltaksklasse 1 er:

- utførelse av konstruksjoner og anlegg av liten vanskelighetsgrad, som f.eks forstøtningsmur,
- montering av enkle vegg og dekkeelementer,
- utførelse av luft- og fukttetting, varme-, lyd- og kondensisolering,
- montering av piper og ildsteder,
- puss- og flisarbeider inkludert membranlegging.

Foretaket har i sin søknad vist til tre referanseprosjekter tilknyttet godkjenningsområdet. Dette dreier seg om to tiltak i Vennesla kommune hvor foretaket opplyser at de har utført murarbeider i forbindelse med innsettelse av ildsted. Det er også beskrevet ett prosjekt i Kristiansand kommune hvor foretaket har utført rehabilitering av pipe.

Direktoratet vurderer ikke denne virksomheten til å dekke bredden av dette godkjenningsområdet hvor det må forutsettes at foretaket har praksis med å sette opp konstruksjoner i mur, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f med tilhørende veiledning. Foretaket har spesialisert seg på montering og rehabilitering av piper og har ikke ovenfor direktoratet dokumentert at de har en organisasjon som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 første ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at STONE AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få godkjenning som utførende for murarbeid i tiltaksklasse 1.

Direktoratet mener at derfor at foretaket ikke har sannsynliggjort eller dokumentert at det har kvalifikasjoner for å få godkjenning i det påklagde godkjenningsområdet.»

Sak 5/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Consolvo AS (godkjenningsnr. 2015/3067).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 3

Vedtaket påklages av foretaket v/Fredrik Marquard Røtter den 01.04.2015. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1. ledd. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.02.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 12.03.2015 avslo direktoratet delvis søknad om sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområde**r** ble innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 3
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Begrunnelsen for avslagene var at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket de omsøkte godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner. Kravene til dokumentasjon i SAK 10 §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,2. ledd bokstav a og 3. ledd bokstav begge bokstavene a, b og e var dermed ikke oppfylt. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger i Lier kommune i Buskerud fylke. Foretaket ble stiftet den 01.04.1987, og registrert i foretaksregisteret den 09.03.1990. Foretaket fikk i tidligere vedtak av 20.02.2012 og 10.04.2012 innvilget sentral godkjenning for bl.a. det godkjenningsområdet som nå er avslått.

Forretningsformål er oppgitt å være entreprenørvirksomhet, salg, konsulentvirksomhet samt annen virksomhet som faller inn under dette. Selskapet kan også eie og drive fast eiendom. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene. Foretaket har ifølge Purehelp 81 ansatte. Vedlagt organisasjonsplan viser kun et lite antall av disse, samt en oversikt over organiseringen av foretaket. Daglig leder er Fredrik Røtter. Ifølge organisasjonsplanen er Fredrik Røtter utdannet sivilingeniør i bygg og anlegg fra 1995. For øvrig vises det til vedlagt organisasjonsplan.

Når det gjelder innvilgelsen av sentral godkjenning for dette godkjenningsområde tidligere, vises det til omtalen av dette under vurderingen.

Saksgang

06.02.2015: Søknad

12.03.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

01.04.2015: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket er uenig i at det ikke har fått innvilget noen tiltaksklasse for det påklagede godkjenningsområdet. I vedlegget til klagen vises det til at det i søknaden var vedlagt søknadspliktige referanseprosjekter, og til en liste over tiltak som ikke var søknadspliktig, men som etter foretakets oppfatning hører hjemme i tiltaksklasse 3 dersom de hadde vært søknadspliktige. Det dreier seg om arbeider på offentlige veianlegg som etter byggesaksforskriften (SAK10) § 4-3,1.ledd bokstav a er unntatt kravet om byggesaksbehandling. Foretaket anfører i den sammenheng at dersom de aktuelle tiltakene hadde vært utført for en kommune eller private så hadde de vært søknadspliktige og dermed også direkte relevante i denne saken.

Det vises videre til et vedlegg til søknaden som viser en oversikt over prosedyrer og dokumenter som omfanget og styringen av underleverandører.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker. Det vises til tilsendt orientering om dette.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for det påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen
Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Ifølge SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis på området, er det nødvendig med relevant utdannelse og tilstrekkelig og relevant praksis, jf. gjennomgangen nedenfor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

"Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om.

Departementet skriver videre:

" Ved behandling av søknader om sentral godkjenning, også søknader om fornyelse, må imidlertid den sentrale godkjenningsordningen forholde seg til kravene som følger av regelverket".

Frem til 01.01.2016 hadde kommunene hadde kommunene anledning til lempe på kravene, jf nedenfor.

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med den pågående lovendringen om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende: *"Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at*

godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for". I pkt. 10.4.3.2. skriver departementet følgende om kvalifikasjonskravene: *"Utgangspunktet for kravet til utdanning vil som etter gjeldende regler være at de skal bidra til å sikre at foretaket besitter teoretisk kunnskap om hva som kreves etter plan- og bygningslovgivningen, mens hensynet bak praksiskravet er å sikre at foretakene har praktiske kunnskaper."*

I pkt.10.4.6.2 skriver departementet følgende:
"Den sentrale godkjenningsordningens oppfølgning og tilsyn med foretak må sikre at de faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for, og befeste inntrykket av at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel".

Dette prinsippet skal selvsagt legges til grunn også ved behandling av søknader om sentral godkjenning.

Dersom et foretak får sentral godkjenning uten å inneha de kvalifikasjonene godkjenningen skal bygge på, går ikke dette frem av godkjenningen. Omverden vil da legge til grunn at foretaket besitter de teoretiske og erfaringsmessige kvalifikasjonene det skal ha etter regelverket for den/de aktuelle godkjenningsområdene, uten at dette er tilfellet. Dette vil dermed på sikt svekke tilliten til den sentrale godkjenningsordningen og dermed være i strid med departementets gjentatte presiseringer.

Den eneste hjemmelen i SAK10 for å redusere på kravene, er i § 11-2.5 ledd. Bestemmelsen gjelder *kun* for lokal godkjenning. Kravet til praksistid kan der reduseres for ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad. Det er ikke hjemlet noe sted at kravet til utdannelse kan reduseres.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet også bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden* av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. Jf. også § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3,* jf. plan- og bygningsloven

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Overordnet ansvar for utførelse(bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) tiltaksklasse 3.

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav a jf. § 12-4 om utførendes ansvar.

Byggverk skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget på en måte som medfører minst mulig belastning på naturressurser og det ytre miljø. SAK10 § 12- 4 regulerer ansvaret for ansvarlig utførende innenfor eget ansvarsområde, og/eller ved overordnet ansvar for utførelse. Ansvar for utførelse omfatter forsvarlig håndtering av byggavfall for alle godkjenningsområder.

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningsområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene.
Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av SAK10 kap. 10 og 11. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall utførende foretak, koordineringsbehov og antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder behøver ikke være avgjørende.

I tiltaksklasse 3 omfatter godkjenningsområdet ansvar for komplett utførelse av store og krevende tiltak med stor vanskelighetsgrad, hvor *utførelsen innenfor de ulike fagområdene hovedsakelig ligger i tiltaksklasse 2 og 3.* Godkjenningsområdet består av mange grensesnitt mellom mange fagområder. Eksempler på overordnet ansvar for utførelse av bygninger i tiltaksklasse 3 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- store forretningslokaler/kjøpesentra, store hoteller, sykehus
- bygning for stort antall personer
- store bruer, fjellhaller for opphold av mennesker
- VA-ledninger med store dimensjoner eller store rense- eller vannforsyningsanlegg over 200 personekvivalenter (pe)

Nødvendig utdannelse
Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje ingeniør/bachelor i bygg.

Det fremgår av innsendt dokumentasjon at Fredrik Røtter er utdannet sivilingeniør i bygg og

anlegg. Bjørn Lund og Hugo Brekkås begge er utdannet ingeniører i bygg og anlegg. Den nødvendige utdannelsen er derfor til stede i foretaket.

Referanseprosjektene
Søknaden inneholdt totalt 9 referanseprosjekter. Fire av prosjektene gjelder broarbeider. Det dreier seg om delvis ensartede arbeidsmetoder som i begrenset omfang berører de forskjellige fagområdene innen byggefaget som sådan, jf. orienteringen om godkjenningsområdets faglige innhold. Beskrivelsene er også meget kortfattet og dokumenterer ikke utøvelsen av overordnet ansvar. Det er ikke dokumentert overordnet styring av underentreprenører eller hvordan grensesnittene er håndtert. Tiltakene vil uansett ikke være i tiltaksklasse 3 når det gjelder overordnet ansvar på grunn av at det ikke er dokumentert noe krevende koordineringsbehov eller stor antall grensesnitt.

Det femte referanseprosjektet gjelder et bryggeanlegg for fritidsbåter på Husbergøya i Oslofjorden. Tiltaket er i seg selv lite, noe som medfører at det ikke har vært noe krevende koordineringsoppgave. En slik oppgave er heller ikke dokumentert.

Tre av referanseprosjektene gjelder rehabilitering av borettslag, nærmere bestemt balkonger, utlekting og etterisolering og ny platekledning, nye rekkverk m.m. Det er ikke dokumentert at det dreier seg om arbeider som omfatter overordnet ansvar for utførelse. Dessuten vil kompleksiteten med å styre andre foretak i tiltak som dette være lav.

Det siste referanseprosjektet gjelder oppgradering av garasjeanlegg, med betongrehabilitering, oppgradering til nye brannkrav m.m. Det fremgår ikke at foretaket har hatt et overordnet ansvar for tiltaket.

Vedlagt søknaden var det et oppsett over rehabiliteringsarbeider på broer som foretaket har utført, i alle hovedsak for Statens veivesen. Tiltakene har ikke vært søknadspliktige, uten at det i og for seg har vært avgjørende for Direktoratets vurdering.

Som det fremgår av den generelle orienteringen ovenfor, er det et krav at foretakets faglige ledelse dokumenterer at den behersker hele den faglige bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet som det søkes sentral godkjenning for. Det vises til omtalen av godkjenningsområdets faglige innhold ovenfor. Et oppsett av tiltak i en liste dokumenterer ikke den faglige bredden i tiltakene at det dreier seg om overordnet ansvar, eller hvordan dette i så fall er utøvd. Direktoratet kan derfor ikke legge et slikt oppsett til grunn for å innvilge sentral godkjenning.

Broarbeider vil som hovedregel kunne falle utenfor overordnet ansvar fordi selve utførelsen ikke i dekker en tilstrekkelig stor bredde av byggefaget som sådan. Det vises i denne sammenheng eksempelvis til alle de godkjenningsområder som SAK10 § 13-5, jf. kap. 12 inneholder, og som et foretak med overordnet ansvar skal kunne administrere, derunder ha kontroll på grensesnittene.

Referanseprosjektene er derfor ikke dekkende for godkjenningsområdet, jf. også kravet i ovennevnte Ot.prp. nr. 45, jf også SAK10 § 11-4,2. ledd.

Klagen inneholdt ikke nye referanseprosjekter. Klagen inneholdt imidlertid en anførsel hvor det legges til grunn at de tidligere omtalte broprosjektene bør telle med som referanseprosjekter selv om de ikke var søknadspliktige, jf SAK10 § 4-3. Det er som nevnt ovenfor ikke avgjørende hvorvidt det aktuelle foretaket var søknadpliktig, men hvorvidt foretaket har dokumentert at det har hatt et overordnet ansvar slik dette er definert og regulert i plan- og bygningslovens og byggesaksforskriften. Slik dokumentasjon er ikke innsendt.

Vedlagt klagen lå det to skjemaer som ikke var fylt ut. Det ene var stillingsbeskrivelse som prosjektleder, det andre var en prosedyre for kontrahering av underentreprenører. Disse dokumentene dokumenter heller ikke utøvelsen av overordnet ansvar. En stillingsbeskrivelse er en generell instruks, uten dokumentasjonsverdi for hvordan overordnet ansvar i praksis tilfelle har vært uøvd. Prosedyre for kontrahering av underentreprenører er mer en privatrettslig kontrakt og dokumenterer heller ikke utøvelsen av overordnet ansvar etter pbl og SAK10.

Tidligere godkjenning for dette godkjenningsområdet.

I vedtak datert 20.02.2012 fikk foretaket innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3. Det var den gang innsendt 8 referanseprosjekter, flere av de er de samme som ble innsendt sammen med siste søknad. Ved gjennomgang av disse referanseprosjektene i forbindelse med klagen, ser direktoratet at de ikke dokumenterte overordnet ansvar og heller ikke at foretaket dekket hele godkjenningsområdets faglige innhold, slik det skal gjøre. Godkjenningen den gang ble derfor gitt på et utilstrekkelig grunnlag.

I vedtak av 10.04.2012 fikk foretaket innvilget dette godkjenningsområdet en gang til. I den søknaden har foretaket vist til en tredje søknad, sak nr. 12/1826, hvor det var innsendt referanseprosjekter. (I sak 12/1826 ble det ikke fattet noe vedtak). Referanseprosjektene er også her stort sett de samme som var innsendt og som medførte avslag i siste søknad. Det dreier seg om broarbeider, rehabilitering av balkonger, betongrehabilitering, etterisolering m.v. Det er ikke dokumentert at det dreier seg om overordnet ansvar slik dette er definert i SAK10 § 13-5,3. ledd bokstav a, jf § 12-4 om utførende ansvar. De tiltakene det gjelder har heller ikke krevende koordineringsarbeider. Innvilgelsen av sentral godkjenning i vedtaket av 10.04.2012 ble derfor også fattet på utilstrekkelig grunnlag og kan ikke opprettholdes.

I og med at foretaket ikke har dokumentert erfaring med overordnet ansvar med det innhold dette har, og som foretaket skal beherske fullt ut, finner heller ikke direktoratet grunnlag for innvilge i en lavere tiltaksklasse.

Det er derfor ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav a. Jf. også pbl. § 22-1.»

Sak 6/16 **Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Westra Engeneering AS (godkjenningsnr. 2015/3130).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

I e-post av 08.04.2015.2015 ble vedtaket påklaget av foretaket v/Jørn Wenger. Klager fikk forlenget klagefrist og klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29,2. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1. ledd. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.02.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.03.2015 avslo direktoratet delvis søknad om sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområde**r** ble innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Begrunnelsen for avslagene var at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket de omsøkte godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert

nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner. Det ble samtidig opplyst om hva godkjenningsområdene omfatter, og hva som skal dokumenteres. Kravene til dokumentasjon i SAK 10 §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,1 bokstav a og 2. ledd bokstavene a, og h var dermed ikke oppfylt. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som er hjemmehørende i Bærum kommune i Akershus fylke og ble stiftet 15.04.1997 og registrert i Brønnøysundregistrene 26.05.1997. Forretningsformål er ingeniørtjenester innfor maritim, offshore og landbasert virksomhet, derunder struktur- og betong, stål/piping og hva som står i denne forbindelse. Foretaket opplyser i søknaden å ha en ansatt. Foretaket fikk i vedtak av 22.02.2011 innvilget sentral godkjenning for søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1, prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3, og prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1. Foretaket fikk samtidig avslag på søknaden om prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3, kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 og kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3.

Når det gjelder de tidligere innvilgede godkjenningsområdene, og forholdet til denne saken, vises det til omtalen under vurderingen.

Saksgang

02.02.2015: Søknad

08.03.2015: Foretaket får utsatt klagefrist

16.03.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

08.04.2015: Vedtaket påklages av foretaket

18.05.2015: Foretaket orienteres om saksbehandlingen av klagesakene

28.10.2015: Brev til foretaket. Orientering om behovet for bedre dokumentasjon

02.11.2015: Enighet med foretaket om å utsette klagebehandlingen til utdannelsen er dokumentert

15.01. og
19.01.2016: E-poster fra foretaket med oversendelse av dokumentasjon på utdannelse

Foretakets anførsler

I klagen tar foretaket opp de godkjenningsområdene som er avslått og som påklages.

Når det gjelder prosjektering av *bygningsfysikk*, viser foretaket til at det tidligere har dokumentert at foretakets arbeide hos ConcoPhillips bl.a innebar arkitektområdene hvor han hadde ansvar for oppfølgning a bl.a. brannisolering, lydisolering av moduler, oppføring av brannvegger. Dey vises til en del detaljer om bruken av Sinus m.m.

Når det gjelder *overordnet ansvar for prosjektering*, opplyser foretaket at det de siste fire årene har fullt opp prosjekteringen av stål offshore. To år før dette hadde foretaket fulgt opp engineering når det gjelder installasjonen av Nordenga bru i Oslo, hvor foretaket bl.a lagde lanseringstabeller. Det vises til at foretaket over en periode på noen år har koordinert engineering-aktiviteter, fabrikasjonsaktiviteter og installasjonsaktiviterer.

I forbindelse med klagen på avslaget på *søkefunksjonen*, opplyses at foretaket tidligere i 2015 har hatt kontakt med Stavanger kommune for å få omgjort en bruksdel på en adresse i Stavanger. Videre opplyses det at foretaket skal i gang med et nytt byggeprosjekt som i alle fall tilfredsstiller tiltaksklasse 1.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen
Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Ifølge SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis på området, er det nødvendig med relevant utdannelse og tilstrekkelig og relevant praksis, jf. gjennomgangen nedenfor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

"Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om. […] I tillegg til at utdanningen må være relevant for området det søkes om, må det også dokumenteres relevant praksis. Det er med andre ord et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis."

Kommunene kunne frem til 01.01.2016 vurdere foretakets kvalifikasjoner konkret og gi lokal godkjenning dersom den fant dette faglig forsvarlig i forhold til det omsøkte tiltaket , jf nedenfor.

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med den pågående lovendringen om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende:
"*Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at*

godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for". I pkt. 10.4.3.2. skriver departementet følgende om kvalifikasjonskravene: *"Utgangspunktet for kravet til utdanning vil som etter gjeldende regler være at de skal bidra til å sikre at foretaket besitter teoretisk kunnskap om hva som kreves etter plan- og bygningslovgivningen, mens hensynet bak praksiskravet er å sikre at foretakene har praktiske kunnskaper."*

I pkt.10.4.6.2 skriver departementet følgende:
"Den sentrale godkjenningsordningens oppfølgning og tilsyn med foretak må sikre at de faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for, og befeste inntrykket av at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel".

Dette prinsippet skal selvsagt legges til grunn også ved behandling av søknader om sentral godkjenning.

Dersom et foretak får sentral godkjenning uten å inneha de kvalifikasjonene godkjenningen skal bygge på, går ikke dette frem av godkjenningen. Omverden vil da legge til grunn at foretaket besitter de teoretiske og erfaringsmessige kvalifikasjonene det skal ha etter regelverket for den/de aktuelle godkjenningsområdene, uten at dette er tilfellet. Dette vil dermed på sikt svekke tilliten til den sentrale godkjenningsordningen og dermed være i strid med departementets gjentatte presiseringer.

Den eneste hjemmelen i SAK10 for å redusere på kravene, er i § 11-2.5 ledd. Kravet til praksistid kan der reduseres for ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad. Bestemmelsen gjelder kun for lokal godkjenning.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet også bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet* som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. Jf. også § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3,* jf. plan- og bygningsloven

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Søkerfunksjonen tiltaksklasse 2

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften (SAK10) § 12-2 bokstav a-m . Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i SAK10 § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. SAK10 § 9-3.

Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

I tiltaksklasse 2 omfatter søkefunksjonen søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering.

Det skal dokumenteres at foretaket behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. Ot.prp. nr. 45 2007-2008 pkt. 10.8.1.

Nødvendig utdannelse

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømrer eller fagskole med bygg eller anleggslinje og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Når det gjelder Wengers utdannelse skal direktoratet bemerke:

Jørn Wenger la i søknaden med en god del dokumentasjon på engelsk, derunder at han hadde en undergraduate-grad fra USA. I forbindelse med klagebehandlingen ble Wenger gjort oppmerksom på at han måtte sende inn dokumentasjonen på norsk, eller på et skandinavisk språk, jf. SAK10 § 13-2. Det var i tillegg uklart hva Wngers utdannelse egentlig bestod i og hvilke nivå den tilsvarer her i Norge. Dette måtte avklares før klagen kunne tas under realitetsbehandling. Wenger forstod dette, men ba om at klagebehandlingen ble stilt i bero inntil han hadde skaffet den nødvendige dokumentasjonen, derunder bekreftelse fra NTNU på hvordan Wengers utdannelse er i forhold til Norsk sivilingeniør. Denne bekreftelsen ble oversendt direktoratet fra Wenger den 19.01.2016. Vedlagt e-posten var et skriv fra NTNU datert 19.01.2016, hvor det bl.a skrives:

"Fakultet bekrefter herved at undergraduate-graden din fra South Dakota Scholl of Mines an Technology er tatt innenfor samme fagområde som vår 5-årige masterutdanning i Bygg- og miljøteknikk (Civil Engineering)".

Det fremgår samtidig av skrivet fra NTNU og av e-post-utvekslingen mellom Wenger og NTNU at de ikke kan likestille hans utdannelse med dagens mastergrad i teknologi eller annen mastergrad ved NTNU.

Når det gjelder forholdet til utdannelsen for søkefunksjonen, anser direktoratet at denne er tilstrekkelig og relevant slik at utdannelseskravet er oppfylt.

Referanseprosjektene
Søknaden inneholdt ikke relevante referanseprosjekter for søkefunksjonen. Foretaket hadde i vedtak av 22.02.2011 fått innvilget søkefunksjonen i tiltaksklasse 1. Ved gjennomgang av den saken i forbindelse med klagen, ser direktoratet at det ikke var dokumentert noen erfaring med søkefunksjonen. Innvilgelsen var derfor fattet på sviktende grunnlag og kan derfor ikke legges til grunn.

I klagen opplyser foretaket at det tidligere i 2015 har vært i kontakt med Stavanger kommune for å få omgjort en bruksdel i en eiendom der. Videre opplyses at det nå holder på med et nytt prosjekt som etter foretakets oppfatning oppfyller kravene i alle fall i tiltaksklasse 1.

Foretaket sender i epost til direktoratet den 15.01.2016 en oversikt over en del tiltak som oppgis som referanseprosjekter. Innledningsvis opplyses det at Wenger har funksjon som rådgivende ingeniør innen bygg i disse prosjektene. Når det gjelder søkefunksjonen opplyses det at situasjonsplaner med mer hovedsakelig er utført av foretaket Arkitektdisiplinen. Andre foretak har hatt andre ansvarsområder. Det er ikke noe i dette materialet som dokumenterer at foretaket har hatt tilstrekkelig erfaring med søkefunksjonen slik innholdet i denne er fastlagt i SAK10 §§ 12-2 og 13-5,1.ledd.

Som det er redegjort for ovenfor, er det etter veiledningen til SAK10 § 11-1 slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis nødvendig med 6 års praksis med hele godkjenningsområdet innhold slik dette er beskrevet i veiledningene til SAK10 § 13-5,1 ledd og § 12-2. Foretaket har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller disse kravene, jf SAK10 § 13-2. Foretaket ble orientert spesielt om dette i brev av 28.10.2015.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, heller ikke i tiltaksklasse 1.Jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-2 og 13-5,1.ledd. Jf. også pbl. § 22-1.

Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) - tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er regulert i pbl § 23-5 og SAK10 §§ 12-3 og 3-5.2 avsnitt bokstav a med tilhørende veiledning og omfatter *komplett prosjektering av alle relevante fagområder.* For de oppgaver som utføres av andre, har foretaket ansvar for prosjekteringsledelse med *koordinering, og ansvar for grensesnittene,* derunder ansvar for koordinering av de

forskjellige prosjekteringsoppgavene, uavhengig av om dette utføres med egne ansatte eller med andre innleide foretak. Det hører med til overordnet prosjekterendes rolle å *påse at de prosjekterende fagområder oppfyller TEK10 og at grensesnittene mellom fagområdene blir ivaretatt.* Godkjenningsområdet omfatter også utomhusarbeider og plassering av tiltaket, samt ansvar for prosjektering av tilhørende tekniske installasjoner.

Oppgaven omfatter ansvar for komplett prosjektering av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige prosjekteringsoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Overordnet ansvar i tiltaksklasse 2 kan omfatte flere grensesnitt mellom fagområder.

Oppgaven omfatter prosjektering av sikringstiltak for utførelse.
Eksempler på bygninger der prosjekteringen kan ligge i tiltaksklasse 2 kan være:

- bygninger med boenhet med 3-5 etasjer,
- middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5 000 m2) med enkel planløsning ,
- overnattingsbygg t.o.m. 2 000 m2 BRA,
- infrastruktur som veier, vann-, avløps- og overvannsledninger for større bolig felt og/eller kommunal infrastruktur t.o.m. 200 personekvivalenter (pe),
- utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjekteringen av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 3.

Det skal dokumenteres at foretaket behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. Ot.prp. nr. 45 2007-2008 pkt. 10.8.1. I tillegg kommer prosjekterendes oppgaver og ansvar etter SAK10 § 12-3, som også skal dokumenteres beherskelse av.

Nødvendig utdannelse
Ifølge Sak10 § 11-1,1. ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med ingeniør/bachelor i bygg eller arkitekt og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Daglig leder Jørn Wenger har som ovenfor nevnt en utdannelse fra USA som NTNU i brev av 19.01.2016 bekrefter at er avlagt innenfor samme fagområde som NTNU sin masterutdanning innen bygg og miljøteknikk. Direktoratet finner dette tilfredsstillende i forbindelse med dette omsøkte godkjenningsområdet og konkluderer derfor med at den nødvendige utdannelsen er på plass i foretaket.

Referanseprosjektene
Vedlagt søknaden var det en del korte henvisninger til ulike prosjekter, særlig innen offshore industri og maritim virksomhet, samt opplysning om skriving av lanseringsprosedyre for Nordenga bru, Østre Tangent, et prosjekt fra 2010. Ikke noe av dette dokumenterer erfaring med overordnet ansvar med det innhold dette har etter plan- og bygningsloven (pbl.) og SAK10.

Klagen inneholdt ikke flere referanseprosjekter, men det gis en kortfattet gjennomgang av praksis. Denne er delvis sitert ovenfor under foretakets anførsler og det vises til dette og til klagen.

Ut fra det som er anført i klagen, er det direktoratets inntrykk at foretaket har konsentrert seg om oppfølgingsarbeider, særlig innen offshore, og i forbindelse med Nordenga bru. Dette er imidlertid mer rådgiverfunksjoner med noe upresist innhold, og ikke dokumentert erfaring med det påklagede godkjenningsområde med det faglige innhold dette har og som foretaket skal dokumentere tilstrekkelig og relevant erfaring med.

I e-post av 15.01.2015 sendte foretaket inn en liste med oversikt over ulike referanseprosjekter. Som nevnt i forbindelse med gjennomgangen av søkerfunksjonen ovenfor, opplyser foretaket at det hovedsakelig har hatt rollen som rådgivende ingeniør i bygg i disse prosjektene.

Gjennomgangen av disse prosjektene, viser at foretaket har drevet med enkeltvis prosjektering av ulike tiltak, og da deler av prosjektering, for eksempel design av betongfundament, beregning av jordtrykk, prosjektering av løftetårn og lastberegninger. Prosjektene dekker derfor ikke dette godkjenningsområdets faglige innhold. En del av tiltakene er forholdsvis gamle og går tilbake til 2000. De er derfor heller ikke oppdaterte, jf SAK10 § 11-4,2. ledd.

Foretaket har i samme e-post henvis til noen få prosjekter Offshore. Heller ikke disse dokumenterer erfaring med overordnet ansvar med prosjektering, med det innhold dette har etter reglene i pbl og tilhørende forskrifter.

Foretaket har ikke dokumentert erfaring med komplett prosjektering av alle relevante fagområder, eller tilstrekkelig faglig koordinering med ansvar for grensesnittene. Den nødvendige erfaringstiden på 6 år med hele godkjenningsområdets faglige innhold er da heller ikke dokumentert.

Det er ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har derfor heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-5, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-3 og 13-5,2.ledd bokstav a. Jf. også pbl. § 22-1.

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning innen dette godkjenningsområdet tidligere.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: kap. 14 energi, kap. 13 strålingsmiljø, lyd og fukt.

Prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende bygninger med 5 etasjer. Prosjekteringen skjer i samsvar med energitiltaksmetoden, (TEK10 § 14-3) eller energirammemetoden (TEK10 § 14-4. Eksempler på tiltak i denne klassen:

- boligblokker, større kontor-, og forretningsbygg,
- barnehager, skoler, helseinstitusjoner, arbeids- eller overnattingsbygg,

• middels store salgs- og forsamlingslokaler,
• middels store flerfunksjonelle bygg

Som nevnt ovenfor skal det dokumenteres at hele godkjenningsområdets faglige innhold beherskes.

Nødvendig utdannelse

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med ingeniør/bachelor og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Direktoratet viser til gjennomgangen av Jørn Wengers utdanning ovenfor, og legger til grunn også her at den nødvendige utdanningen er på plass.

Referanseprosjektene

Vedlagt søknaden lå det en del kortfattede referanser, for eksempel en stikkordsmessig henvising til skriving av lanseringsprosedyre for Nordenga bru, (som var i perioden 2009-2010), prosjektering innen offshore- og maritim industri, sikring av jekketårn i forbindelse med sidelaster og andre stikkordsmessige referanser. Ikke noen av disse referansene dokumenterer erfaring med godkjenningsområdet og dets innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5,2 ledd bokstav h og SAK10 § 12-3. For eksempel er ikke noen av de aktuelle fagområdene i teknisk forskrift overhodet berørt. Dette er fagområder som er svært viktig i prosjektering av bygningsfysikk, og som det er grunnleggende at foretaket kan dokumentere solid erfaring med.

I klagen var det en kortfattet redegjørelse for foretakets arbeidserfaring. Der anføres det at foretaket tidligere har dokumentert at foretakets arbeide hos ConocoPhillips innebar arkitektarbeider og ansvar for oppfølgning av bl.a. brannisolering av moduler og oppføring av brannvegger.

Den tidligere innsendte referansen angående ConocoPhillips var innsendt på engelsk, og synes heller ikke å dekke dette godkjenningsområdet. I brev av 28.10.2015 ble foretaket derfor bl.a. gjort oppmerksom på at alle dokumenter måtte sendes på et skandinavisk språk, jf. SAK10 § 13-2. Direktoratet mottok den 15.01.2016 en del referanser i form av korte sammendrag. Dette behandles nedenfor.

Ettersendte referanseprosjekter i e-post av 15.01.2016.
Det er her snakk om en del prosjekter fra landbasert virksomhet og noen fra offshore. Felles for alle disse er at de dreier seg om beregning av fundamenter, tilbudsskriving, design i betong, beregning av jordtrykk, diverse arbeider med den tidligere nevnte Nordenga bru og prosjektering av et bygg i stål. Det er også kortfattet nevnt lastberegening og formtegninger.

Når det gjelder offshore, så skriver foretaket i forbindelse med det tidligere nevnte arbeidet for ConocoPhillips at dette bestod i oppfølgning av prosjekteringsarbeider, fabrikasjons og

installasjonsarbeid med overordnet ansvar for ståldesign. Videre nevnes at foretaket hadde ansvaret for at kontrakten ble overholdt. Det opplyses at Aker og Rosenberg hadde hovedansvaret for utførelse av beregningsoppgaver. Foretaket opplyser at det hadde ansvaret for å skrive endringslogg.

Direktoratet kan ikke se at denne referansen har tilstrekkelig relevans for det påklagede godkjenningsområdet.

Det er også nevnt noen andre referanser fra offshore, men det er heller ikke der dokumentert relevant erfaring med dette godkjenningsområdet. For eksempel vil ikke erfaring med prosjektering av vanninjeksjons-moduler være relevant for dette godkjenningsområdet.

Det er heller ikke i noen av disse prosjektene dokumentert nødvendig erfaring med de viktige områdene i TEK10, noe som er en alvorlig mangel i forhold til dette godkjenningsområdet.

Det er ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har derfor heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-5, SAK 10 § § 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-3 og 13-5,2.ledd bokstav h. Jf. også pbl. § 22-1.

Gjennomgangen av referanseprosjektene fra søknaden i 2011 viser også for dette godkjenningsområdets del at ikke noen av de innsendte referanseprosjektene oppfylte kravene til dekkende dokumentasjon for prosjektering av bygningsfysikk, heller ikke i tiltaksklasse 1, som ble innvilget den gang. Vedtaket var derfor fattet på et utilstrekkelig grunnlag. Forøvrig vises til den oppsummeringen om dette som står i forbindelse med forrige godkjenningsområde.»

Sak 7/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra HMK Ehitus Js Prosjektid AS (godkjenningsnr. 2015/3163).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 11.12.2014, ref: 15/9503 vedrørende sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførende – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev mottatt 09.04.2015 ble vedtak av 13.01.2015 påklaget av foretaket. Klagen anses rettidig da foretaket hevder at de har mottatt dette vedtak 23.03.2015, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett ref.saksnr:15/8195. I vedtak datert 17.03.2015 ble foretaket gitt avslag på søknad om sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområde(r) ble ikke innvilget:

- Utførende - Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Begrunnelse for avslagene var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning for godkjenningsområdet, jf.SAK10 §§11-1 første ledd og 11-4.

Følgende godkjenningsområde(r) ble i søknad ref.saksnr: 14/9503 innvilget for perioden 13.01.2015 – 13.01.2018:

- Prosjekterende – Arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjekterende – Konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjekterende – Bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Generelle opplysninger om foretaket

OSAÜHING HMK EHITUS JA PROJEKTID er stiftet 26.03.2004, og registrert 13.09.2013 i enhetsregisteret og foretaksregisteret som utenlandsk enhet/foretak. Det er registrert med forretning og postadresse Estland. De har tidligere søkt sentral godkjenning 08.05.2013, og gitt avslag på grunnlag av manglende dokumentasjon/tilbakemelding på midlertidig svarbrev. Ny søknad innsendt 11.12.2014 med innvilgelse av 3 områder innen prosjektering, men gitt avslag på utf. tømrerarbeid på grunn av manglende dokumentasjon på relevant utdanning. Endringssøknad innsendt for innvilgelse av godkjenningsområdet utf.tømrer, hvor avslag er gitt på samme grunnlag som i vedtak av 17.03.2015.

Saksgang

15/8195: Søknad om endring av sentral godkjenning – avslag gitt 17.03.2015.

15/3163: Klage på vedtak mottatt 09.04.2015.

Foretakets anførsler

Det fremgår av klagen at foretaket er uenig i avgjørelsen, og mener søknaden viser til

dekkende ansvar og tilstrekkelig kompetanse for omsøkte godkjenningsområde.

Det vises til påklaget område, og fastholdes at foretaket innehar utdannelse på nivå med bachelorgrad i Norge som beskrevet i eget vedlegg til søknaden. Samt at ansvar for utførelse av tømrerarbeid ligger hos I.Ehala (tekn.høyskole bygg), og andre ansatte med lang erfaring og mye kompetanse. De viser videre til at de har tømrere og estiske fagskoleteknikere med over 10 års praksis, og kan vise til flere prosjekter i Norge som er gitt ferdigattest. Det bemerkes at foretaket burde blitt forespurt ved eventuelle uklarheter i forbindelse med søknadsbehandlingen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene, og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder det påklagede godkjenningsområdet.

Ifølge SAK10 §11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 §11-4 første og annet ledd.

- ***Godkjenningsområde; Utførende - Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner***

Kvalifikasjonskrav og praksis fremgår av SAK10 §11, og veiledningen til denne. For godkjenningsområdet utførende tømrerarbeid, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til svennebrev/fagbrev tømrer og 2 års praksis.

Godkjenningsområdet omfatter oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre tømrerarbeider med tilsvarende vanskelighetsgrad. Alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm.

<u>Krav til utdanning</u>
Foretaket har gjennom organisasjonsplanen og i vedlegg dokumentert utdanning på teknisk fagskole, bach.ingeniør, master og arkitekt nivå. Organisasjonsplanen viser også en produksjons og en montasjeavdeling, hvor det er angitt at disse inneholder "anleggsarbeidere". De viser i søknaden til 10 personer med fagbrev/svennebrev bygg og 4 års praksis eller mer i matrisen for utdanningsnivå.

Som nevnt ovenfor er det i tidligere korrespondanse forespurt dokumentasjon på utdanning, og det er i vedtaksbrev av 17.03.2015 presisert at det må dokumenteres relevant utdanning med for eksempel svennebrev som tømrer. Foretaket har så langt ikke forelagt slik informasjon. Direktoratet for byggkvalitet anser dermed at det ikke foreligger dokumentasjon på relevant utdanning tilpasset godkjenningsområdet.

Krav til praksis/referanseprosjekt(er)

I søknaden har foretaket vist til referanseprosjekter i tidsrommet 2010-13, innenfor området som omhandler oppføring av eneboliger. To eneboliger og en tomannsbolig er beskrevet oppført på foretakets ansvarsrett i tiltaksklasse 1, med alle arbeider utført av foretaket. Direktoratet for byggkvalitet anser at referanseprosjektene det er vist til er dekkende for godkjenningsområdet.

Oppsummering

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at foretaket verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har synliggjort sin organisering, herunder hvordan det vil organisere arbeid og kvalifikasjoner i det utførende ledd for godkjenningsområdet– tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Det er således ikke dokumentert at foretaket i tilstrekkelig grad dekker gjeldende krav innenfor det påklagede godkjenningsområdet til å få godkjenning for nevnte godkjenningsområde. Det er også i tidligere vedtak vist til at relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være svennebrev som tømrer.»

Sak 8/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Metacon Industrimek AS (godkjenningsnr. 2015/3275).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag datert 09.04.2015 på søknad av 25.05.2015 om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

I direktoratets elektroniske løsning 13.04.2015 ble vedtak av 09.04.2015 påklaget ved Bjørn Arild Hansen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.02.2015 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 09.04.2015 avslo direktoratet søknaden.

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå og at referanseprosjektene heller ikke i tilstrekkelig grad dekket de omsøkte godkjenningsområdene og nødvendig krav til praksis over tid, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 første ledd, 11-4 og 13-5 tredje ledd og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Metacon Industrimek AS fikk sentral godkjenning første gang 17.11.2010. Foretaket innehar godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2, utførelse av montering av bærende metall- og betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 frem til 17.11.2016.

Foretaket har 48 ansatte og ligger i Rakkestad i Østfold fylke. Trond Aas er daglig leder. Foretakets virksomhet er oppgitt til ” Produksjon av metallkonstruksjoner, sveising, montering, tegning, konstruksjon samt totale byggentrepriser.” i Enhetsregisteret.

Saksgang

25.02.2015: Søknad

09.04.2015: Vedtak om sentral godkjenning

13.04.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket anfører at organisasjonsplanen dessverre var litt misvisende forrige gang og det vedlegges derfor en ny. Det vedlegges også kopi av vitnemål for to av foretakets sivilingeniører, samt informasjon fra et nytt referanseprosjekt. Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3.

Ifølge forskrift av 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

For ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 skal foretaket dokumentere at det har personell med utdanning på universitetsnivå som sivilingeniør, master i arkitektur eller tilsvarende grad med minst 8 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis med krav til utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert at det har to sivilingeniører med spesialisering innen bygg og konstruksjoner fra Gdansk University of Technology, som fullførte sin utdannelse i 2013. Direktoratet anser derfor kravet til utdanningsnivå som oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet av nytt eller vesentlig endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon uten begrensning av pålitelighetsklasse og brannklasse. Dimensjonering ved komplisert statisk bæresystem eller ved vanskelige grunnforhold, hvor valg av løsninger krever spesielle utredninger og analyser. Eksempler på tiltak som inngår i tiltaksklasse 3 kan være boligblokker, kontor- og skolebygg (høyere enn 5 etg.), store forsamlingslokaler, sportshaller, kjøpesentre, store industri- og lagerbygg med store spennvidder og laster, sykehus, store hoteller og svømmehaller, store tribuner med overtak, bru med store spenn (over 50 m) og høye tårn (over 40 m), jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g med tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad dokumentert ett prosjekt som er gitt ferdigattest i 2015. Dette omhandler to flerbrukshaller i Hønefoss med et totalt areal på 10 000 m^2. Ansvarsområdene

var prosjektering av prefabrikkerte stålkonstruksjoner hvor foretaket fikk lokal godkjenning i tiltaksklasse 3. Dette fremgår av igangsettingstillatelsen som er vedlagt at DBC AS avd. Bygg har hatt ansvarsretten for konstruksjonssikkerhet i tiltaket. Foretaket har i søknaden beskrevet at dette gjaldt prosjektering av stålkonstruksjoner.

I klageomgangen har foretaket sendt inn ytterligere ett referanseprosjekt. Dette er et sykehus i Østfold. Her er det sendt inn en igangsettingstillatelse, samt en gjennomføringsplan. I denne er det beskrevet at foretaket har hatt ansvarsrett for prosjektering av knutepunkter på stålkonstruksjoner, men det følger ikke med noen ytterligere beskrivelse av arbeidets omfang. Det fremgår av gjennomføringsplanen at Cowi AS har hatt ansvarsrett for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3. Det fremgår ikke når ferdigattest for bygget er gitt, men igangsettingstillatelsen er gitt 05.07.2012.

Foretaket har to sivilingeniører som begge er utdannet i 2013, og disse kan dermed ikke dokumentere minst 8 års praksis med prosjektering av tiltak i tiltaksklasse 3 etter endt utdanning på sivilingeniørnivå, slik dette fremgår av SAK10 § 11-1.

Direktoratet kan heller ikke se at det i tilstrekkelig grad er dokumentert at foretaket har praksis med prosjektering av den totale stabilitet under oppføring og i bruk av bygg i tiltaksklasse 3, ei heller beskrevet hvorvidt prosjekteringen var av kompliserte statiske bæresystemer eller hvorvidt det var behov for spesielle utredninger eller analyser i tiltakene som er oppgitt som referanseprosjekter.

Foretaket har dermed ikke dokumentert ovenfor direktoratet at det samlet har kvalifikasjoner tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Metacon Industrimek AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3.»

Sak 9/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Graveservice Vestfold AS (godkjenningsnr. 2015/3309).

Klagenemndsmedlem Finn N. Bangsund erklærte seg inhabil og deltok ikke i behandlingen av saken.

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

I e-post datert 13.04.2015 ble vedtak av 20.03.2015 påklaget ved Arvid Johansen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.01.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.03.2015 avslo direktoratet søknaden og følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert at det har et system som tilfredsstiller krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Direktoratet ba i brev datert 19.02.2015 om at foretaket sendte inn diverse rutiner og sjekklister innen en uke fra brevdato. Da direktoratet fattet vedtak 20.03.2015 hadde ikke foretaket sendt inn det etterspurte.

I klagen skriver foretaket at det sendte inn de etterspurte opplysningene den 20.03.2015, samme dag som direktoratet fattet vedtak i saken. Den innsendte dokumentasjonen vil derfor være gjenstand for vurdering i klageomgangen.

Generelle opplysninger om foretaket

Graveservice Vestfold AS fikk sentral godkjenning første gang 24.01.2000. I perioden

10.02.2012 – 24.01.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Stokke kommune i Vestfold. Arvid Johansen er daglig leder. Han har yrkesbevis som anleggsmaskinfører fra 1982 og ADK1-kurs fra 2000. Foretakets andre ansatte, Kjetil Skotte, har ikke dokumentert utdannelse, men har over 10 års erfaring.

Saksgang

05.01.2015: Søknad

23.01.2015: Foreløpig svarbrev hvor gjennomgangserklæring etterspørres

18.02.2015: Mottatt tilleggsinformasjon

19.02.2015: Foreløpig svarbrev hvor det etterspørres systemdokumentasjon

20.03.2015: Vedtak om sentral godkjenning

20.03.2015: Systemdokumentasjon innsendt

Foretakets anførsler

I klagen ber foretaket om en ny vurdering av saken da de etterspurte opplysningene ble sendt direktoratet på e-post den 20. mars 2015, samme dag som direktoratet fattet vedtak i saken.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd. I henhold til SAK10 § 10-1 kreves det også at foretaket innehar nødvendig styringssystem som er tilpasset foretaket og tilhørende godkjenningsområder.

Systemdokumentasjon

I brev av 19.02.2015 ble foretaket bedt om å sende inn de rutinene, med tilhørende

sjekklister eller tilsvarende, som foretaket har for å følge opp ansvarlig utførende sitt ansvar,

jf. SAK10 § 12-4. Direktoratet ønsket spesielt fokus på at dokumentasjonen viste at utførelsen er kvalitetssikret og i samsvar med produksjonsunderlaget, og at eventuelle vilkår som følger av tillatelser eller særskilte krav til utførelsen er oppfylt. Det ble bedt om at foretaket la ved eksempler fra to ulike tiltak, identifisert med kommune og gnr/bnr, som viser at systemet er aktivt i bruk.

I e-post 20. mars 2015 skrev foretaket at deres kvalitetssikringssystem består av en hovedperm med hele internkontrollsystemet og HMS, og en prosjektperm. Foretaket la ved en kopi av hele prosjektpermen, samt utdrag fra den for 2 prosjekter.

I den innsendte dokumentasjonen foreligger det ingen rutine hvor det klart fremgår hvordan foretaket ivaretar sitt ansvar som utførende i henhold til SAK10 § 12-4 eller hvordan kvalitetssikringen gjennomføres. Det er imidlertid lagt ved flere sjekklister for gjennomføring av oppdrag. Av disse sjekklistene fremgår det at foretaket har kjennskap til ansvarlig utførendes ansvar, men de er lite detaljerte og konkrete. Det fremgår for eksempel ikke at det er ved hjelp av sjekklister det dokumenteres/bekreftes at kvalitetssikringen er gjennomført og kravene ivaretatt, eller hvordan kvalitetssikringen skal gjennomføres (visuelt, målinger etc). Det fremgår heller ikke hvem som er ansvarlig for gjennomføring av kvalitetssikring.

Foretaket har vist til eksempler på bruk av sjekklister i to prosjekter, slik direktoratet ba om. Sporbarheten i disse er imidlertid mangelfull. Det vises til tegning eller kart, men det fremgår ikke hvilken tegning eller hvilket kart det vises til. Henvisningene til NS burde også vært mer presise slik at det fremgår hva som er kravet og hvordan foretaket har løst eller forholdt seg til det.

Ved gjennomgang av kontrollplanene finner direktoratet også gamle lovhenvisninger. Dette indikerer at foretaket ikke har gode nok rutiner for oppdatering av sitt system og at det ikke har et system for å ivareta kravene i plan- og bygningslovgivningen på en tilfredsstillende måte.

Foretaket ble også bedt om å sende inn sin rutine for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentakelse av avvik, fra krav i plan- og bygningslovgivningen, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav f. Direktoratet ba om eksempler som viser at avvikssystemet er aktivt i bruk.

Foretaket skriver at det ikke har hatt avvik som har krevd avviksbehandling, men har lagt ved en avviksrutine og et eksempel på avviksskjema.

Det fremgår ikke helt klart av den innsendte dokumentasjonen hvorvidt prosedyre for korrigerende tiltak også omfatter rutiner for behandling av avvik etter plan- og bygningsloven da det i rutinen refereres til HMS-hendelser. I tillegg har foretaket kun sendt inn skjema for behandling av HMS-avvik og ikke vist for direktoratet hvordan det vil dokumentere kvalitetsavvik. Dette gjør at direktoratet er i tvil om foretakets avvikshåndtering er

tilfredsstillende i forhold til SAK10 § 10-1 første ledd bokstav f.

Videre ble foretaket bedt om å sende inn rutiner for hvordan foretaket ivaretar registrering, versjonshåndtering, videreformidling og oppbevaring av dokumentasjon som viser at krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven er oppfylt, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav g.

Foretaket har ikke sendt inn rutine for dokumenthåndtering og det fremgår heller ikke på annen måte hvordan dette blir ivaretatt.

På bakgrunn av det ovennevnte er det direktoratets vurdering at den innsendte dokumentasjonen ikke viser at foretakets systemet er oppdatert i henhold til gjeldende lovverk, SAK10 og TEK10, eller at det tilfredsstiller kravene til system i SAK10 § 10-1 første ledd. Direktoratet vil allikevel kort kommentere hvorvidt foretaket oppfyller kravene til utdanning og praksis for det påklagede godkjenningsområdet.

Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være utdanning med fagbrev som anleggsmaskinfører eller yrkesbevis, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanning. Foretakets daglige leder har yrkesbevis fra 1982 og tilfredsstiller dermed kravet til utdanning.

Krav til praksis

Foretaket har vist til tre referanseprosjekter for godkjenningsområdet. Slik direktoratet vurderer det er ikke arbeidene beskrevet på en slik måte at det er mulig for direktoratet å fastslå at foretaket har bred nok erfaring med de oppgavene som omfattes av godkjenningsområdet. Arbeidene er allikevel relevante for området i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c.

Foretakets system for etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven er imidlertid mangelfullt. På bakgrunn av dette stadfester direktoratet avslaget i vedtak av 20.03.2015.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Graveservice Vestfold AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.»

Sak 10/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Monila Eiendom AS (godkjenningsnr. 2015/3335).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning av 17.02.2015, ref.saksnr: 15/1465 for følgende godkjenningsområde(r):

- Utførende – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 14.04.2015 ble vedtaket påklaget ved Monila Eiendom AS. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett ref.saksnr:15/1465. I vedtak datert 07.04.2015 ble foretaket gitt avslag på søknad om sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområde(r) ble ikke innvilget:

- Utførende - Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Begrunnelse for avslaget var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning for godkjenningsområdet, jf.SAK10 §§11-1 første ledd og 11-4.

Generelle opplysninger om foretaket

Monila Eiendom AS er stiftet 12.03.2007, og registrert 16.04.2007 i enhetsregisteret. Det er oppført med virksomhet innen; Oppføring og salg, utleie og forvaltning av hus og hytter innen eiendom. Foretaket er ikke registrert i merverdiavgiftsregisteret. Daglig leder/styrets leder ref. Brønnøysundregistrene er Monika K.G.Olsen. Ingen ansatte er oppgitt i registeret. Kontaktperson og innsender av søknad til Direktoratet for byggkvalitet er Inge Larsen. Organisasjonsplanen viser at daglig/faglig leder og hms-ansvarlig er Inge Larsen, ingen

ytterligere ansatte.

Saksgang

15/1465: Søknad om sentral godkjenning – avslag gitt 07.04.2015.

15/3335: Klage på vedtak registrert 14.04.2015.

Foretakets anførsler

Det fremgår av epost datert 13.04.2015 og klage registrert hos Direktoratet for byggkvalitet 14.04.2015 at avslag på ovenfor nevnte område påklages. Vedlagt følger kompetansebevis for gjennomført kurs i tømrer- og malerfaget vg3 for Inge Larsen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene, og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder det påklagede godkjenningsområdet.

Ifølge SAK10 §11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 §11-4 første og annet ledd.

- ***Godkjenningsområde; Utf. - Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, tkl.1***

Kvalifikasjonskrav og praksis fremgår av SAK10 §11, og veiledningen til denne. For godkjenningsområdet utførende tømrerarbeid, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til svennebrev/fagbrev tømrer og 2 års praksis.

Godkjenningsområdet omfatter oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre tømrerarbeider med tilsvarende vanskelighetsgrad. Alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm.

Krav til utdanning

Foretaket har i søknaden anført en person med fagbrev/svennebrev og en person med annen relevant utdannelse, begge med mer enn 8 års praksis etter endt utdanning. Dette harmonerer ikke med organisasjonsplanen, der foretaket kun synliggjør en ansatt. Det er i svar på søknad presisert at det ikke er dokumentert nødvendig utdanningsnivå, og orientert om mulighet til å ta fag- og svenneprøve på bakgrunn av kompetansebevis/vitnemål fra fylkeskommunen. Vi finner i søknaden og klagen dokumentasjon på utdanning, hvor gjennomført kurs i tømrer- og malerfaget bevitnes. Vi kan ikke se at dette kan likestilles med kravet til fag- eller svennebrev som tømrer.

Direktoratet for byggkvalitet anser dermed at det ikke foreligger dokumentasjon på relevant

utdanning tilpasset godkjenningsområdet.

Krav til praksis/referanseprosjekt(er)

I søknaden har foretaket vist til fire referanseprosjekter i tidsrommet 2007-13. I tre av disse beskrives en prosjektleder/koordinerings rolle i tiltakene, hvor redegjørelsene ikke beskriver oppgaver som er dekkende for godkjenningsområdet. En slik rolle innebærer ikke nødvendigvis faglig ledelse eller en aktiv rolle i utførelsen, og det synliggjøres her ikke en tilstrekkelig praksis fra utførelse innen fagområdet, jf.SAK10 §11-2 og veiledningen til denne. Referanseprosjekt fra 2013 som gjelder ombygging av enebolig anses dekkende for godkjenningsområdet, men viser alene ikke til praksis over tid.

Det er i klagesaksbehandlingen dermed avdekket at det her også vises til for få og lite relevante referanseprosjekter, og Direktoratet for byggkvalitet anser dermed at referanseprosjektene det er vist til ikke i tilstrekkelig grad er dekkende for godkjenningsområdet.»

Sak 11/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra A Titlestad AS (godkjenningsnr. 2015/3577).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag datert 16.03.2015 på søknad av 04.02.2015 om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- **Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2**

I e-post datert 01.04.2015 ble vedtaket varslet påklaget ved Audun Titlestad. I brev datert 16.04.2015 ble vedtaket påklaget. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.02.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.03.2015 avslo direktoratet i sin helhet søknad om fornyelse av sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- **Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1**
- **Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2**

For godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 var avslaget begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket godkjenningsområdet det var søkt om, samt at foretaket ikke hadde synliggjort at det har påtatt seg ansvarlig søkers ansvar. For godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2 var avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, og at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket godkjenningsområdet det var søkt om. Foretaket hadde dermed samlet ikke dokumentert nødvendig og relevant fagkompetanse for de omsøkte godkjenningsområder, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

A Titlestad AS fikk sentral godkjenning første gang 20.06.2003. I perioden 31.05.2012-20.06.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse og utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 6 ansatte og ligger i Nesttun i Bergen kommune. Foretaket står i Enhetsregisteret innen virksomheten ”Salg/service av oljefyringsanlegg/elektrokjeler samt virksomhet som står i forbindelse med dette”. Dette fremgår også av foretakets hjemmeside. Audun Titlestad er daglig leder. Han har fagprøve som elektromontør fra 1967.

Saksgang

04.02.2015: Søknad

16.03.2015: Vedtak om sentral godkjenning

16.04.2015: Klage på avslag arkivert hos Direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser Audun Titlestad til at foretaket har god og lang erfaring, oppfulgt av relevante kurs for å være oppdatert i forhold til sine oppgaver. De har en stor kundemasse og erfaringen gir kundene sikkerhet for arbeidet de utfører.

Foretaket anfører videre at det vil være beklagelig dersom de ikke får beholde sin sentrale godkjenning, da dette blir oppfattet av deres kunder som et kvalitetsstempel. Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning
Det kreves at foretaket disponerer personell med relevant utdanning på nivå med teknisk fagskole, jf. byggesaksforskriften § 11-1 og veiledningen til denne. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 vil være teknisk fagskole innen bygg og anlegg. A Titlestad AS disponerer ikke personell med slik utdanning verken i ledelsen eller utførelsesleddet. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Godkjenningsområdet omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningsområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene. Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av byggesaksforskriften kapittel 10 og 11.
Oppgaven omfatter ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesfagoppgaver ligger i tiltaksklasse 2.

Eksempler på arbeider i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av bygninger med boenheter med 3-5 etasjer, middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5 000 m2 BRA) med enkel planløsning, overnattingsbygg t.o.m. 2 000 m2 BRA, infrastruktur som veier, vann-, avløps- og overvannsledninger for større boligfelt og/eller kommunal infrastruktur t.o.m. 200 personekvivalenter (pe), eller lignende, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a.

Foretaket driver med service, salg, montering og kontroll av helautomatiske oljefyringsanlegg, helautomatiske gassbrennere, elektrokjeler og oljetanker. Foretaket har i søknaden vedlagt egenoppgaver som dokumenterer faglig leders erfaring. For Audun Titlestad er det dokumentert 3 prosjekter. Disse går på levering og montering av sentralvarmekjele og oljebrenner på 500 kW, utskifting/omlegging av skorstein til sentralvarmekjeler og utskifting/omlegging av skorstein til strømaggregat. Det er i klagen ikke dokumentert ytterligere prosjekter.
Glenn Trygg-Andersen har dokumentert 4 prosjekter som går på utskifting av gassbrenner, ombygging av gassanlegg fra tank til brenner, ombygging av automatikk og levering og montering av kombibrenner på 350 kW med skiftregulator.

Direktoratet vurderer ikke denne praksisen som tilstrekkelig for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2, hvor det kreves at foretaket har kvalifikasjoner til å kunne forestå og lede komplett utførelse av bygninger i 3 til 5 etasjer hvor alle vesentlige utførelsesoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Det er i liten grad synliggjort at foretaket har påtatt seg et slikt ansvar, og har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 første ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at A Titlestad AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.»

Sak 12/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Dilling Sveis & Rep Kjell Bøhaugen (godkjenningsnr. 2015/4037).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning. Klagen gjelder følgende godkjenningsområder:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Montering av bærende metall- og betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Vedtaket påklaget av foretaket den 06.05.2015. Klagen er levert inn en uke for sent og dermed ikke rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl) § 29. På grunn av den lange saksbehandlingstiden med klagesaker, og at forsinkelsen ikke ble oppdaget før arbeidet med klagen startet, bestemte direktoratet seg for å ta klagen under behandling selv om vilkårene i fvl. § 31 ikke var oppfylt. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1,1. ledd. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.02.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 08.04.2015 avslo direktoratet delvis søknad om sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområde**r** ble innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Montering av bærende metall- og betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Begrunnelsen for avslagene for de tre førstnevnte godkjenningsområdene var at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket de omsøkte godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner. Kravene til dokumentasjon i SAK 10 §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,1. ledd og 3. ledd bokstav bokstavene e og g var dermed ikke oppfylt. Det fjerde

godkjenningsområdet, montering av glasskonstruksjoner og fasadekledninger ble avslått på grunn av manglende relevant utdannelse, jf. SAK10 § § 11-1og 11-4. Det ble samtidig gjort oppmerksom på hvilke utdannelse som var nødvendig og relevant. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltpersonsforetak som ligger i Moss kommune i Østfold fylke. Foretaket ble stiftet den 16.01.1990, og registrert i enhetsregisteret samme dato. Foretaket fikk i tidligere vedtak av 15.05.2012 innvilget sentral godkjenning for tre godkjenningsområder. Dette var tre av de som nå er avslått, men i tiltaksklasse 1. Utførelse av montering av trekonstruksjoner var ikke med i søknaden den gang. I den grad det er behov for det, vil direktoratet kommentere den tidligere godkjenningen nedenfor.

Forretningsformål er oppgitt å være sveise- og reparasjonsverksted, samt stålmontasje. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Foretaket har ifølge Purehelp 2 ansatte. Vedlagt organisasjonsplan viser fire ansatte. Daglig leder er Kjell Bøhaugen. Ifølge organisasjonsplan vedlagt tidligere søknad i 2012 er Kjell Bøhaugen platearbeider sveis, men det er ikke dokumentert noen utdannelse når det gjelder han. Ifølge organisasjonsplan som er vedlagt siste søknad er Bård Norum ansatt i foretaket. Det er vedlagt kopi av vitnemål fra Høgskolen i Østfold på at Norum er utdannet Bachelor i ingeniørfag-bygg i 2015. Han har også svennebrev i tømrerfaget fra 2004. Det er videre opplyst at Simen Bøhagen har VK.1. Grunnkurs i plate og sveisefag, uten at dette er datert. VK1 er ikke en tilstrekkelig utdannelse som kan danne grunnlag for sentral godkjenning. Det fremgår videre av organisasjonsplanen at Arkadiusz Zbozniak er ansatt i foretaket. Når det gjelder hans kvalifikasjoner, er ikke disse levert på et skandinavisk språk, og oppfyller dermed ikke kravene til dokumentasjon i SAK10 § 13-2. For øvrig vises det til vedlagt organisasjonsplan.

Saksgang

18.02.2015: Søknad

23.03.2015: Foretaket sender e-post til direktoratet for å få innvilget prosjektering alle fagområder det søkes sentral godkjenning for. Ingen dokumentasjon vedlagt

07.04.2015: Foretaket tilskrives med anmodning om å sende inn bedre dokumentasjon.

08.04.2015: Direktoratet mottar tilleggsdokumentasjon

08.04.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

06.05.2015: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket stiller seg undrende til grunnlaget for avslagene på noen av godkjenningsområdene. Det vises til veiledning fra direktoratets saksbehandlere, og at

foretaket ut fra dette søkte på de godkjenningsområdene det er klassifisert for. I et eget vedlegg til klagen er det gjort rede for foretakets egen vurdering av hvorfor det mener seg kvalifisert for sentral godkjenning for tre av godkjenningsområdene. Søkefunksjonen er ikke spesifikt nevnt der.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen
Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Ifølge SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis på området, er det nødvendig med relevant utdannelse og tilstrekkelig og relevant praksis, jf. gjennomgangen nedenfor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

"Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om.

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med den pågående lovendringen om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende: "*Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for".*

I pkt.10.4.6.2 skriver departementet følgende:
"Den sentrale godkjenningsordningens oppfølgning og tilsyn med foretak må sikre at de faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for, og befeste inntrykket av at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel".

Dette prinsippet skal selvsagt legges til grunn også ved behandling av søknader om sentral godkjenning.

Dersom et foretak får sentral godkjenning uten å inneha de kvalifikasjonene godkjenningen skal bygge på, går ikke dette frem av godkjenningen. Omverden vil da legge til grunn at foretaket besitter de teoretiske og erfaringsmessige kvalifikasjonene det skal ha etter regelverket for den/de aktuelle godkjenningsområdene, uten at dette er tilfellet. Dette vil dermed på sikt svekke tilliten til den sentrale godkjenningsordningen og dermed være i strid med departementets gjentatte presiseringer.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet også bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden* av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. Jf. også § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3,* jf. plan- og bygningsloven

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Felles kommentarer angående referanseprosjektene: Direktoratet viser til vårt brev av 07.04.2015, hvor vi spesifikt bad om hva referanseprosjektene må dokumentere. Slik dokumentasjon er ikke mottatt. De enkelte referanseprosjektene vil bli gjennomgått i forbindelse med hvert enkelt godkjenningsområde.

Søkerfunksjonen tiltaksklasse 2

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften (SAK10) § 12-2 bokstav a-m og § 13-5,1 ledd med veiledninger. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i SAK10 § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. SAK10 § 9-3. Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

I tiltaksklasse 2 omfatter søkefunksjonen søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering.

Det skal dokumenteres at foretaket behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. Ot.prp. nr. 45 2007-2008 pkt. 10.8.1.

Nødvendig utdannelse
Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømrer eller fagskole med bygg og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Daglig leder Kjell Bøhaugen har ikke den nødvendige utdannelsen. Bård Norum har som nevnt utdannelse på bachelornivå som ingeniør i byggefag. Den nødvendige utdannelsen er dermed på plass i foretaket.

Referanseprosjektene
Søknaden inneholdt kun et referanseprosjekt. Det var tilknyttet en "industribygning eller bygning som har nær tilknytning til/tjener slike bygninger. Tiltaket er fra 2014. I referanseteksten står det kun at foretaket var ansvarlig søker for hele prosjektet. Det samme referanseprosjektet er for øvrig benyttet i forbindelse med søknadsfunksjonen i tiltaksklasse 1.

Tilleggsopplysningene inneholder ingen dokumentasjon for utførelse av søkeprosessen.

Klagen inneholder heller ikke slik dokumentasjon.

Foretaket fikk innvilget søkefunksjonen i tiltaksklasse 1, hvilket synes å være gjort på for dårlig grunnlag. Dette også under hensyntaken til vedtaket 15.02.2012, hvor foretaket også fikk innvilget søkefunksjonen i tiltaksklasse 1. Den gang var det innsendt kun to referanseprosjekter, et fra 2008, som da var 4 år gammelt og derfor ikke oppdatert, jf SAK10 11-4,2. ledd, det andre fra 2011. Begge referanseprosjektene dokumenterte dårlig utførelsen og beherskelsen av søkefunksjonen. Den nødvendige tid på fire år for tiltaksklasse 1 var heller ikke oppfylt. Ut fra organisasjonsplanen den gang, hadde foretaket heller ikke noen ansatt med den nødvendige utdannelsen, som er mesterbrev eller fagskole med linjefag. Innvilgelsen av søkefunksjonen i vedtaket av 15.05.2012 var dermed gjort på et utilstrekkelig grunnlag, og godkjenningen skulle heller ikke vært videreført på det grunnlaget som forelå.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, heller ikke i tiltaksklasse 1. Jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-2 og 13-5,1.ledd. Jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav e.

Oppgaver som inngår i godkjenningsområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering. I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet oppføring og vesentlig endringsarbeider av bygning med boenhet og flere enn 3 etasjer, og bygning for publikum og arbeidsbygning med 3 og 4 etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet.

Det skal dokumenteres at foretaket behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold.

Nødvendig utdannelse
Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømrer eller fagskole med bygg og 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Bård Norum har som nevnt utdannelse på bachelornivå som ingeniør i byggefag. Den nødvendige utdannelsen er dermed på plass i foretaket.

Referanseprosjektene
Vedlagt søknaden var det to referanseprosjekter. Det ene fra 2003, det andre fra 2010. Førstnevnte hadde kun en kort tekst: "byggleder for hele prosjektet". Det andre referanseprosjektet var også svært kortfattet og gikk ut på at Norum hadde vært en av to byggeledere i et hotellprosjekt som omfattet utførelse av trearbeider i vegger og takkonstruksjoner.

Begge prosjektene er for lite utfyllende i forhold til godkjenningsområdets totale innhold. Det er i tillegg uklart hvilke oppgaver som *utførende* Norum har hatt i sin rolle som byggeleder. Når det gjelder prosjektet fra 2003, er dette 7 år eldre enn TEK10, som foretakene skal dokumentere at det behersker. Referanseprosjekter skal være faglig oppdaterte, jf. SAK10 § 11-4,2. ledd. Referanseprosjektene dokumenterer derfor ikke den nødvendige erfaring, og den nødvendige erfaringstiden på 3 år er da heller ikke dokumentert.

Tilleggsdokumentasjonen er ikke tilstrekkelig utfyllende til at den har noen betydning i saken.

Klagen inneholdt ikke nye referanseprosjekter, men det vises til at foretaket har tre års praksis, samtidig som det stilles spørsmål ved hvorfor det ikke er innvilget sentral godkjenning i tiltaksklasse 1 for dette godkjenningsområdet.

Til dette skal direktoratet bemerke at foretaket må dokumentere praksisen i samsvar med de regler som gjelder for dette, derunder at praksisen dekker hele godkjenningsområdets faglig innhold, at den er utført i samsvar med krav i og med hjemmel i pbl, og at den er faglig oppdatert. Jf. videre SAK10 §§ 11-4,2. ledd og 13-2. Slik praksis er ikke dokumentert. Det er derfor heller ikke grunnlag for å innvilge sentral godkjenning i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ikke hatt denne godkjenningen tidligere.

Foretaket har ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav e. Jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av montering av bærende metall- eller bærekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav e.

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 (Jf. TEK10 § 7-3), og forutsettes utført med "normal kontroll",
Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 kan være:

- større lager- eller industribygg,
- boligblokker, kontor-, forretnings- eller skolebygg inntil 5 etg,
- nye balkonger p. boligblokker høyere enn 5. etg,
- middels store brukonstruksjoner inntil 20 m spenn, tårn inntil 30 m høyde,
- mast med bardunordning p. ett nivå.,
- bæresystem av stål eller aluminium i lette takkonstruksjoner.

Nødvendig utdannelse
Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med fagskole med bygg og 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Bård Norum har som nevnt utdannelse på bachelornivå som ingeniør i byggefag. Den nødvendige utdannelsen er dermed på plass i foretaket.

Referanseprosjektene
Søknaden inneholdt kun et referanseprosjekt fra 2014, beskrevet som "Annen industribygning eller bygning som har nær tilknytning til slike bygninger".
Referanseprosjektet er benyttet for både tiltaksklasse 1 og 2. Foretaket har kun skrevet at det utførte montering av bærende metall. I forhold til godkjenningsområdets faglige innhold, som skal beherskes fullt ut, jf. Ot. prp. nr. 45 (2007-2008) er ikke dette en tilstrekkelig dokumentasjon.

Tilleggsdokumentasjonen tilfører ikke noe som kan danne grunnlag for sentral godkjenning.

Klagen inneholdt ikke nye referanseprosjekter, men en henvisning til at Kjell Bøhaugen har 50 års erfaring med produksjon og montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner og Simen Bøhaugen har 18 års erfaring.

Direktoratet kan ikke legge så generelle og ikke nærmere dokumenterte opplysninger til grunn for sentral godkjenning. Vi minner i denne sammenheng om at direktoratet skal innestå faglig for de sentrale godkjenninger det innvilger.

Foretaket fikk innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 både i vedtaket av 08.04.2015 og i tidligere vedtak av 15.02.2012. Referanseprosjektet som ble innsendt i forbindelse med siste søknad er ikke tilstrekkelig til at det kan legges til grunn for sentral godkjenning, jf. gjennomgangen ovenfor. Når det gjelder godkjenningen fra 2012, hadde foretaket sendt inn tre referanseprosjekter, to fra 2008 og et fra 2009. Disse tre prosjektene gjaldt til dels enkle tiltak. Forholdet til NS 1990 + NA er for eksempel ikke dokumentert. Referanseprosjektene var heller ikke oppdaterte i forhold til TEK10, jf SAK10 § 11-4,2 ledd. Innvilgelsen i 2012 ble derfor gitt på et svakt grunnlag, det samme gjelder innvilgelsen i vedtaket av 08.04.2015.

På grunn av manglende dokumentasjon av tilstrekkelig relevant praksis har foretaket heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav g. Jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav h.

Fagområdet omfatter montering av glasskonstruksjon og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag.

Eksempler på montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 kan være:
- montering av store vinduskonstruksjoner,
- montering av glass *som bærende konstruksjon*,
- glasstakkonstruksjon inntil 10 m spennvidde,
- krevende montering av fasadekledning på byggverk inntil 5 etasjer,
- store skilt og reklameinnretninger montert på vegger eller frittstående på terreng.

Nødvendig utdannelse

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev i glassfaget eller som blikkenslager eller fagskole med bygg og 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Bård Norums utdannelse på bachelornivå som ingeniør i byggefag innebærer at den

nødvendige utdannelsen dermed er på plass i foretaket. Begrunnelsen i vedtaket av 08.04.2015 om at foretaket ikke har personell med tilfredsstillende utdannelse er derfor ikke korrekt.

Referanseprosjektene
Søknaden inneholdt et referanseprosjekt fra 2014. Det er fra den samme industribygningen som er omtalt ovenfor. Tiltaket er datert 2014. Foretaket skriver at det utførte montering av glasskonstruksjoner og fasade. Ved å sammenligne innholdet i fagområdet slik dette er beskrevet ovenfor, og innholdet i utførendes ansvar slik dette fastlagt i SAK10 § 12-4, og som foretaket skal dokumentere at det behersker fullt ut, ser man at foretakets dokumentasjon ikke kan danne grunnlag for sentral godkjenning.

Direktoratet kan ikke se at det er noe i tilleggsdokumentasjonen som kan tillegges vekt.

Klagen inneholder ikke flere referanseprosjekter. Det er imidlertid henvist til at foretaket har hatt dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 tidligere, og ønsker å få fortsette med det.

I godkjenningen som ble gitt i vedtaket av 15.05.2012 ble foretaket innvilget dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Det var den gang vedlagt tre referanseprosjekter. (Et prosjekt var vedlagt to ganger). To av prosjektene var fra 2011, det tredje var fra 2009. Sistnevnte var således fra før TEK10, og dermed ikke oppdatert, jf, SAK10 § 11-4,2. ledd. I tillegg var beskrivelsen i referanseprosjektet for lite spesifikk. Det ene prosjektet fra 2011 gjaldt kun vinduer for så vidt angår glassfaget, uten at størrelse og andre relevante opplysninger var gitt. Foretaket hadde montert sandwichelementer. Det andre referanseprosjektet, også det fra 2011, angikk montering av sandwichelementer og glassfasader og vinduer. Også her var opplysningene sparsomme. Det tredje prosjektet angikk et tilbygg på en etasje hvor foretaket har satt inn vinduer, dører og kledd med kassetter og plater.

Disse referansene er sparsomt beskrevet, og de dekker ikke den nødvendige erfaringstiden på to år. Foretaket har ikke fått fornyet dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Ut fra den dokumentasjons som foreligger, finner heller ikke direktoratet faglig grunnlag for å innvilge i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis og har derfor heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav h. Jf. også pbl. § 22-1.»

Sak 13/16 **Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra NB Boliger AS (godkjenningsnr. 2015/4159).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev mottatt 07.05.2015 ble vedtak av 14.04.2015 påklaget ved Bjarte Rørvik. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.02.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 14.04.2015 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning og at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket det omsøkte godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften før 1.1.2016 (heretter SAK10) §§ 11-1 første ledd og 11-4 og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

NB Boliger AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning. Foretaket har 2 ansatte og ligger i Ålesund. Bjarte Harald Rørvik er daglig leder. Han har 22 års erfaring fra bransjen, men har ikke dokumentert formell utdanning. Foretakets andre ansatte, Normunds Maleckis, er utdannet snekker i Latvia i 1992.

Saksgang

05.02.2015: Søknad

14.04.2015: Vedtak om sentral godkjenning

09.05.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser foretaket til at det ikke er noen institusjoner som kan vurdere hva lavere utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge. Det vises til ansatt Normunds Maleckis sin erfaring som snekker i 10 år i Norge, med eget selskap i 8 år, og at dette bør veie tyngre enn formell utdannelse. Videre skriver foretaket at daglig leder Bjarte Rørvik har drevet i byggebransjen siden 1992, vært prosjektleder og ansvarlig søker og utførende i flere prosjekter. Foretaket hevder at dets samlede kompetanse er god nok til å få sentral godkjenning og håper at direktoratet kan legge større vekt på dette enn kravet til formell utdanning. Det vises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

For utførelse i tiltaksklasse 1 er utdanningskravet fagopplæring som svarer til fagprøve hhv. svenneprøve. Relevant utdanning vil for eksempel være svennebrev som tømrer, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanning.

Foretaket har vist til en ansatt med utdanning som snekker i Latvia. Kurset varte fra 1990 til 1992 og inneholdt spesiell teknologi, materiallære, teknisk tegning og praksis.

Det er riktig slik foretaket skriver i sin klage at det ikke er noen institusjoner som foreløpig kan vurdere hva lavere utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge. Direktoratet må derfor gjøre en selvstendig vurdering av dette basert på dokumentasjon på innholdet og lengden av den utenlandske utdanningen. For å kunne avlegge fag- eller svenneprøve i Norge må man ha gjennomført to år med teoretisk utdanning samt to års praksis i bedrift. Kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 1 innebærer således to år lengre utdanning enn ansatt Normunds Maleckis kan vise til. Videre fremgår det av oversettelsen av kursbeviset at kurset gir yrkestittelen snekker. Det er vanskelig for direktoratet å vurdere hvor omfattende emnene er og hvorvidt innholdet i de er tilstrekkelig relevant også for tømrerfaget.

Etter en helhetsvurdering finner ikke direktoratet det dokumentert at fagopplæringen til Maleckis svarer til svenneprøve. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og tilhørende veiledning. Det er i vurderingen lagt vekt på at utdanningen er to år kortere enn tilsvarende norsk opplæring og at antall fag og det teoretiske omfanget dermed også er av et klart mindre omfang. Det er heller ikke lagt ved dokumentasjon på kurs eller enkeltemner som kan veie opp for dette.

Krav til praksis

Da utdanningskravet ikke er oppfylt vil direktoratet kun gjøre en kort vurdering av praksisen foretaket har dokumentert i søknaden. Det er vist til tre referanseprosjekter; oppføring av en enebolig, en tomannsbolig og en garasje. Foretaket hadde ansvaret for utførelsen av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Etter direktoratets vurdering plasseres prosjektene i tiltaksklasse 1 og er relevante og dekkende for det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Foretaket oppfyller således kravene til praksis. Utdanningskravet er imidlertid ikke oppfylt og foretaket har ikke dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at NB Boliger AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.»

Klager har i e-post av 04.03.2016 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 14/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Rognan Byggsenter AS (godkjenningsnr. 2015/4323).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 05.03.2015, ref:15/2016 vedrørende fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- SØK/PRO/UTF – Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1
- KTR – Uavhengig kontrollerende - lufttetthet i tiltaksklasse 1

I brev av 13.05.2015 ble vedtak av 24.04.2015 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.03.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 24.04.2015 innvilget direktoratet følgende godkjenningsområder;

- SØK – Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

- PRO – Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- UTF – Plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- KTR – Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble i vedtak av 24.04.2015 ikke innvilget:

- SØK – Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- PRO – Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- UTF – Plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- SØK/PRO/UTF – Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1
- KTR – Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2
- KTR – Uavhengig kontrollerende - lufttetthet i tiltaksklasse 1
- KTR – Uavhengig kontrollerende - konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene foretaket viste til ikke i tilstrekkelig grad dekket de godkjenningsområdene foretaket hadde søkt om, jf.SAK10 §§11-4 og 13-5 med tilhørende veiledning. Og for enkelte områder (tkl.2) grunnet at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 første ledd og 11-4. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha samlede kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Rognan Byggsenter AS ble registrert i enhetsregisteret 19.04.1995. Det har sin virksomhet/næring innen; oppføring av bygninger. Foretaket er registrert som privat aksjeselskap, med Stein Halvorsen som daglig leder og 16 ansatte. De viser til 2 ansatte med mesterbrev innen bygg, 9 stk tømrere og lang erfaring innen bransjen bla. med totalentrepriser. Foretaket er registrert i - foretak, mva og Aa-registrene og årsregnskap innsendt for 2014. De har hatt sentral godkjenning siden 05/2000.

Saksgang

05.03.2015	Søknad om fornyelse av sentral godkjenning - sak. 15/2016.
16.04.2015	Foreløpig svarbrev
23.04.2015	Tilleggsinfo mottatt
24.04.2015	Vedtak – delvis innvilgelse
13.05.2015	Mottat klage på vedtak

Foretakets anførsler

I brev av 13.05.2015 påklages vedtaket, og det vises til ytterligere vedlagt dokumentasjon og oppdatert CV. Det suppleres med ytterligere beskrivelse av to prosjekter hvor i det ene gis informasjon om utført arbeid innen prosjektering av bygg og tømmer –og snekkerarbeid. Her med innleide underentreprenører for arkitekt/søk, ventilasjon, brann og varsling. I øvrig beskrivelse henvises til vedlagte kravspesifikasjon angående anbudsdokumenter for

totalentreprenør i prosjektet Trones skole. Det er henvist til krav satt i anbudsgrunnlag til tiltaksklasse 2 i flere av referanseprosjektene, og at muligheten for deltakelse på tilsvarende konkurranser bortfaller med lavere tiltaksklasse for foretaket. De anfører videre at ca.90% av deres prosjekter utføres som totalentreprise, og understreker viktigheten av å inneha tiltaksklasse 2 da flertallet av disse er plassert innen denne tiltaksklassen.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 06.01.2015., og således ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområder.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og SAK10 § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3, jf. plan- og bygningsloven.

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som finnes på våre hjemmesider.

- **UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2**

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse innebærer at bygge- eller rivearbeidene utføres i henhold til prosjekteringen til de ansvarlig prosjekterende, samt krav og tillatelser etter plan- og bygningsloven. Utførelse er hjemlet i pbl. § 23-6,og overordnet ansvar for utførelse hjemlet i SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning, jf. SAK10 §§ 12-4 og 12-6 tredje ledd.

Foretaket har ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer også ansvar for koordinering av underkonsulenter, samt ansvar for grensesnitt. Ved at foretaket påtar seg ansvarsrett for underleverandører vil "hovedansvarlig" også hefte fullt ut for feil, mangler og ulovligheter som gjøres av underleverandøren. Der underleverandører benyttes skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av SAK10 kap.10 og 11.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet ansvar for komplett prosjektering av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesfagoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. og hvor grensesnitt mellom fagområder er oversiktlig. jf. SAK10 § 13-5 tredje

ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Krav til utdanning;

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For overordnet ansvar prosjekterende i tiltaksklasse 2, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for ingeniør/bachelor og 3 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Foretaket har ikke vist til personell med slik utdanning. I søknaden er det referert til to personer med byggmester utdanning og 9 tømrere. Utdanningskravet er med det ikke oppfylt."

Kommentar fra Klagenemnda:
Utdanningskravet for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2 er mesterbrev innenfor relevant fagretning eller teknisk fagskole. Utdanningskravet er dermed oppfylt. Klagenemnda er for øvrig enig i at kravet til praksis ikke er oppfylt. Det hitsettes videre fra direktoratets fremlegg:

"Krav til praksis/referanseprosjekt(er);

Det vises til referanseprosjekter som i fra oppdragsgiver er klassifisert i tiltaksklasse 2, hvor disse i søknadsbehandlingen er vurdert til tiltaksklasse 1, jf.SAK10 §13-5 tredje ledd bokstav a.1. Det kan synes strengt å nedjustere tiltaksklasse, men vi finner dette korrekt ut fra beskrivelsen gjort av tiltakene. Det vurderes videre ut fra beskrivelser og vedlegg vist ved ansvarsretter i tiltak g.nr/b.nr: 8/211 at det her er en rollefordeling hvor foretaket ikke benytter andre foretak inn under sin ansvarsrett. Det vurderes på grunnlag av dette at det benyttes innleide foretak med egne ansvarsretter til de oppgaver som ikke dekkes av egne ressurser –som vist i "vedlegg til ref.nr.2.

Etter vår vurdering har ikke Rognan Byggsenter AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdet det her er søkt om, jf. SAK10 § 11-1. (Direktoratet vil presisere at koordinering mot andre ansvarshavende er oppgaver som inngår i alle utførende fagområder, jf. SAK10 §12-4).

- **SØK/PRO/UTF – Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1**

Godkjenningsområdet omfatter ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende for våtrom. Det er dermed et felles godkjenningsområde for våtrom for disse funksjonene. Det må søkes og gis godkjenning innenfor alle de nevnte funksjoner samlet for dette godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter alle nødvendige tilhørende arbeider for gjennomføring av et våtrom. Dette vil omfatte søknad, prosjektering, valg av produkter og utførelse, samt koordineringsansvar for arbeidene. For å bli pre-kvalifisert for dette godkjenningsområdet må foretaket beherske de vesentligste oppgavene innenfor området. Det er anledning til å benytte underentreprenører for deler av arbeidene. Arbeid med våtrom i boliger og andre typer bygg ligger i tiltaksklasse 1, jf.SAK10 § 15-3,4 ledd.

Godkjenningsområdet omfatter arbeid på våtrom i alle typer bygg, og kan bl.a. være aktuelt ved rehabilitering av våtrom i boligblokker. Det er ikke meningen at området skal gjelde for svømmehall eller større garderobe- og dusjanlegg. *Ved nybygg eller ved vesentlig ombygging av eksisterende bygg, er våtromsarbeid normalt omfattet av godkjenningsområdet Murarbeid eller Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner .*

Krav til utdanning;

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For området våtromsarbeid (tkl.1), er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for fagbrev tømrer/murer og 4 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Det vises til relevant utdanning som tømrer, og informasjon om tilleggsutdanning ved kurs i våtromsnormen er gitt i klagen. Det vurderes ut i fra dette at nødvendig utdanning er tilstede i foretaket.

Krav til praksis/referanseprosjekt(er);

Det er i søknaden ikke beskrevet tiltak der foretaket har innehatt alle disse funksjonene. Beskrivelse gitt av referanseprosjektene er meget kortfattet; ” 8 stk. bad med flis”- i forbindelse med nybygg av bo og servicesenter. I klagen er det supplert med en kopi av sjekkliste for bad, med avkrysset valg for uavhengig kontroll som for øvrig ikke inngår i dette godkjenningsområdet. Denne sjekklisten har for øvrig ingen datering, sporbarhet eller andre anvisninger til produksjonsunderlag eller utført kvalitetssikring av prosjektering eller utførelse.

Det er for øvrige ansvarsområder i godkjenningsområdet ikke vist til annet i søknaden.

Vi kan dermed ikke se at foretaket har gitt dekkende beskrivelse av tiltaket, eller vist at foretaket har innehatt slik rolle som kreves for godkjenningsområdet, jf.SAK10 §11-4 med tilhørende veiledning. Ansvarsområdene som skal beherskes er omfattende og fremgår av SAK10 §§ 12-2, 12-3 og 12-4 med tilhørende veiledninger.

Etter vår vurdering har ikke Rognan Byggsenter AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdet det her er søkt om, jf. SAK10 § 11-1. (Direktoratet vil presisere at koordinering mot andre ansvarshavende er oppgaver som inngår i alle utførende fagområder, jf. SAK10 §12-4).

- **KTR – Uavhengig kontrollerende - lufttetthet i tiltaksklasse 1**

For dette området vises det til at foretaket i søknaden har blitt innvilget –overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1. Vi presiserer her at uavhengig kontroll av våtrom og lufttetthet i tkl.1 inngår i dette godkjenningsområdet. Klagen vedrørende dette området utgår dermed.»

Klagenemnda kommenterer at vilkårene for å få sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet ikke er oppfylt hva gjelder praksiskravet. Foretaket har kun vist til ett referanseprosjekt.

Sak 15/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra A. Viggen Logistikk og Prosjektledelse (godkjenningsnr. 2015/4409).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

I brev datert 19.05.2015 ble vedtak av 11.05.2015 påklaget ved Are Viggen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 26.03.2015 søknad om sentral godkjenning for

ansvarsrett.

I vedtak datert 11.05.2015 avslo direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert at referanseprosjektene i tilstrekkelig grad dekket de omsøkte godkjenningsområdene og nødvendig krav til praksis over tid, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 første ledd, 11-4 og 13-5 tredje ledd og tilhørende veiledning. Foretaket hadde heller ikke dokumentert at det har et styringssystem som ivaretar kravene i plan- og bygningsloven og byggesaksforskriften (SAK10) § 10-1.

Generelle opplysninger om foretaket

A. Viggen Logistikk og Prosjektledelse har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Haslum i Bærum kommune. Are Viggen er daglig leder. Han har håndverksbrev i tømrerfaget fra 1983, samt teknisk fagskole med linjefag husbygging fra 1982. I Enhetsregisteret er foretaket registret med virksomheten "Prosjektledelse bygg og anlegg, logistikk, avfallsgjenvinning.".

Saksgang

26.03.2015: Søknad

11.05.2015: Vedtak om sentral godkjenning

19.05.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen ønsker å dokumentere sin formelle utdannelse og at daglig leder gjennom et langt arbeidsliv har erfaring fra mange typer arbeidsoppgaver som burde gi plusspoeng ved tildeling av sentral godkjenning. Som nystartet bedrift har foretaket ikke noen prosjekter å vise til de siste årene. Det vises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1, prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Krav til system

Foretaket sendte i stedet for en gjennomgangserklæring inn sin kvalitets- og HMS-håndbok ved søknad om sentral godkjenning. Denne ble vurdert til å ikke inneholde de nødvendige rutiner som kreves for å ha et styringssystem som er i henhold til SAK10 § 10-1.
Foretaket har i klagen sendt inn den samme håndboken. Det følger av SAK10 § 10-1 første ledd og tilhørende veileder at alle foretak skal ha et system som sikrer at de tekniske kravene i plan- og bygningslovgivningen blir oppfylt. Systemet skal tilpasses det enkelte foretak og skal ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Direktoratet vurderer etter en ny gjennomgang av kvalitets- og HMS-håndboken at denne ikke inneholder de nødvendige rutiner for oppfyllelse av § 10-1. Den inneholder blant annet ikke rutiner for hvordan foretaket ivaretar de plikter og oppgaver som følger av foretakets ansvar og funksjon eller hvordan foretaket identifiserer, ivaretar herunder verifiserer, og dokumenterer oppfyllelse av relevante krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven som gjelder for foretakets godkjenningsområde, men omhandler i all hovedsak HMS-arbeidet i foretaket. Foretaket har således ikke tilstrekkelig dokumentert at det har oppdaterte rutiner og kvalitetssystem for å ivareta kravene i plan- og bygningslovgivningen, jf. SAK10 § 10-2, jf. § 10-1 første og annet ledd.

Krav til utdanning

For å få godkjenning for funksjonen ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er det nødvendig med utdanning som svarer til krav til mesterbrevsutdanning eller fagskole

med fagplan for linjefag og minst 4 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis om krav til utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert at de disponerer ansatte med teknisk fagskole med linjefag husbygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1 og prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1.

For å få funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er nødvendig med utdanning som svarer til krav til fagopplæring som svarer til fagprøve hhv. svenneprøve med 2 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis om krav til utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert at de disponerer ansatte med teknisk fagskole med linjefag husbygg, i tillegg til svennebrev som tømrer. Utdanningskravet er dermed oppfylt for godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m . Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Dette vil eksempelvis omfatte søknader i få trinn og ettrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad vist til ett prosjekt i Bærum kommune, hvor daglig leder var tiltakshaver. Det beskrives at foretaket utarbeidet søknadsdokumenter, tegninger og beregning av konstruksjoner. Prosjektet fikk ferdigattest i 2014.

Direktoratet finner dette prosjektet relevant for tiltaksklasse 1. Foretaket har imidlertid i klageomgangen ikke vist til ytterligere prosjekter som dokumenterer at foretaket har minst 4 års praksis med godkjenningsområdet. Ved en vurdering av referanseprosjektene skal det blant annet vektlegges hvorvidt foretaket har praksis med godkjenningsområdet over tid, jf. SAK10 § 11-4 andre ledd. Det anføres av foretaket at det ikke har hatt prosjekter de siste årene. Direktoratet vurderer derfor at foretaket ikke har dokumentert praksis med området i minst 4 år, og følgelig ikke har dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering omfatter komplett prosjektering av alle relevante fagområder.

For de oppgaver som utføres av andre, har foretaket ansvar for prosjekteringsledelse med koordinering, og ansvar for grensesnittene. Oppgaven omfatter ansvar for koordinering av de forskjellige prosjekteringsoppgavene, uavhengig av om det utføres med egne ansatte eller med andre innleide foretak. Det hører med til overordnet prosjekterendes rolle å påse at de prosjekterende fagområder oppfyller byggteknisk forskrift og at grensesnittene mellom fagområdene blir ivaretatt. Der det benyttes underkonsulenter skal disse oppfylle både kvalifikasjons- og systemkrav som følger av byggesaksforskriften.

Oppgaven omfatter ansvar for komplett prosjektering av tiltak med liten vanskelighetsgrad, få prosjekterende fagområder, som ligger i tiltaksklasse 1 og 2 og hvor grensesnitt mellom fagområder er oversiktlig.

Eksempler på bygninger hvor prosjekteringen kan ligge i tiltaksklasse 1 kan være eneboliger, tomannsboliger, rekke- og kjedehus, små barnehager og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m2 BRA, publikumsbygg og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m2 BRA, landsbruksbygninger, og enkle lagerbygg t.o.m. 2000 m2 BRA og utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjekteringen av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad vist til ett prosjekt hvor beskrivelsen av arbeidsoppgavene er ”Utarbeidet søknadsdokumenter og ansvarsrettsdokumentasjon”. Det er ikke beskrevet hvorvidt foretaket har hatt det komplette ansvaret for prosjekteringen eller stått for prosjekteringsledelse av hele tiltaket. Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert erfaring med de oppgaver godkjenningsområdet omfatter. Referanseprosjektet er gitt ferdigattest i 2014, det er dermed heller ikke dokumentert at foretaket har praksis med godkjenningsområdet i minst 4 år, som er kravet for ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis. Det er dermed ikke ovenfor direktoratet dokumentert at foretaket samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt. Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer, samt bygning med boenheter og høyst to boenheter over hverandre. Prosjekteringen skjer i samsvar med energitiltaksmetoden.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være fritids- og enebolig, tomannsbolig, rekkehus,

kjedehus, mindre arbeids- og publikumsbygg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav h med tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad dokumentert ett referanseprosjekt, beskrivelsen av dette referanseprosjektet er "utarbeidet materialbeskrivelse, tegninger og beregnet konstruksjonen. (Limtre)". Etter direktoratets vurdering beskriver ikke dette praksis med prosjektering av energiforhold, strålingsmiljø, lyd eller fukt i henhold til det som omfattes av godkjenningsområdet. Det fremkommer heller ikke om det er prosjektert ved bruk av energitiltaksmetoden.

Foretaket har heller ikke dokumentert minst 4 års praksis med godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Fagområdet omfatter kartlegging av farlig avfall ved riving, rehabilitering eller vesentlig ombygging av eksisterende byggverk, og på basis av det utarbeide avfallsplan og miljøsaneringsbeskrivelse. Tiltaksklassen for godkjenningsområdet vil være avhengig av vanskelighetsgraden av selve kartleggingen av farlig avfall og mengden av rivingsmaterialer byggetiltaket vil generere. Eksempler på tiltak som inngår i tiltaksklasse 1 er prosjektering/kartlegging av rivemasser i bygning med BRA større enn 100 m 2 og mindre enn 400 m2. Miljøsanering av anlegg eller konstruksjoner av tilsvarende størrelse, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav n og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert ett prosjekt i Bærum kommune. Det fremgår av beskrivelsen at dette dreier seg utarbeidelse av rivningsdokumenter/miljøsanering. Det følger av foretakets anførsler at dette dreier seg om arbeider i forbindelse med et tilbygg på 30 kvm. Direktoratet vurderer dette til å være relevant for tiltaksklasse 1, men foretaket har ikke vist til flere prosjekter som dekker den påkrevde praksistiden på 4 år. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 omfatter oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre tømrerarbeider med tilsvarende vanskelighetsgrad. Alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet, f.eks. betongarbeider og

murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm. Oppgaver som inngår i godkjenningsområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad dokumentert ett prosjekt fra Bærum kommune. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket utførte alle tømrerarbeider. Av foretakets anførsel merker direktoratet seg at det dreier seg om et tilbygg på 30 kvm, noe som vurderes til tiltaksklasse 1. Foretaket har imidlertid dokumentert kun ett prosjekt og viser dermed ikke til nødvendig 2 års praksis med godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Fagområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningsområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering). Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter riving og miljøsanering av bygning med BRA inntil 400 m2, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og anlegg eller konstruksjoner med tilsvarende størrelse og materialbruk, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav o og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad dokumentert ett prosjekt fra Bærum kommune. Prosjektet gjaldt et tilbygg på 30 kvm. Av beskrivelsen fremgår det at det dreier seg om rivningsarbeider av eksisterende bygningsdel. Det fremgår ikke hvor stor denne bygningsdelen er, men direktoratet vurderer dette prosjektet som relevant for tiltaksklasse 1. Imidlertid har ikke foretaket dokumentert ytterligere prosjekter som kan vise praksis over tid, og har dermed ikke dokumentert minst 2 års praksis med godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

<u>Oppsummering</u>

Foretaket anfører at det er et nystartet foretak og at det dermed ikke har flere referanseprosjekter å vise til, men at det har formell utdanning og lang yrkeserfaring. Til dette vil direktoratet bemerke at foretaket må oppfylle alle de nødvendige kvalifikasjonene for å få sentral godkjenning, blant annet at det har oppdatert og relevant praksis. Foretaket kan søke sentral godkjenning på nytt når det har opparbeidet seg mer praksis innenfor de godkjenningsområdene foretaket søker om.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at A. Viggen Logistikk og Prosjektledelse verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har

tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1, prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1.»

Sak 16/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Byggmester Rolf Guddal (godkjenningsnr. 2015/3570).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Overordnet ansvar for Utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2
- Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1

Vedtaket av 08.04.2015 ble påklaget 21.04.2015 av foretaket ved Rolf Guddal. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl) § 29. Foretaket er klageberettiget, jf fvl § 28.1. ledd. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 16.04.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for Utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Arbeider på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Overordnet ansvar for Utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2
- Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1

Klagen omfatter alle de avslåtte godkjenningsområdene.

Begrunnelsen for avslagene var at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket det omsøkte godkjenningsområdet. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis knyttet opp mot godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften SAK10) § 11-1, 11-4 og veiledningen til SAK10 § 13-5,3. ledd bokstavene a, e og o, 13-5,4 ledd med henvisning til de respektive leddene og bokstaver for de aktuelle godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert nødvendig og relevant fagkompetanse for de omsøkte godkjenningsområdene. For to godkjenningsområder hadde direktoratet funnet grunnlag for å innvilge i en lavere tiltaksklasse.

Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltpersonsforetak som ligger i Lier kommune i Buskerud Fylke. Foretaket ble stiftet den 20.02.1995 og registrert i Brønnøysundregistrene samme dato. Forretningsformål er oppgitt å være bygging av eneboliger, restaurering, tilbygg. Foretaket har ifølge ifølge organisasjonsplanen 1 ansatt, Rolf Guddal. I forbindelse med tidligere søknad har Guddal sendt inn kopi av Håndverkerbrev. Guddal er registrert i Mesterregisteret som godkjent håndverksmester. Dette var en ordning som senere gikk over til Mesterbrev. Guddals utdannelse er dermed likestilt med Mesterbrev innen byggfaget. Han har i tillegg noen mindre kurs. Foretaket fikk første gang innvilget sentral godkjenning etter SAK10 i vedtak av 03.05.2012. Dette vil bli kommentert nedenfor.

Saksgang

16.02.2015: Søknad

19.03.2015: Foretaket tilskrives med anmodning om å sende ytterligere dokumentasjon

22.03.2015: Direktoratet mottar en del tilleggsdokumentasjon

08.04.2015: Vedtak om sentral godkjenning, delvis avslag

21.04.2015: Klage på avslag

Foretakets anførsler

Foretaket opplyser i klagen at hans enkeltmannsforetak over en periode på tre år ikke nødvendigvis har oppdrag som hører hjemme i tiltaksklasse 2, men at hans kompetanse dermed ikke er bortfalt. Videre anføres at rehabilitering, påbygg og ombygging utgjør en stor del av foretakets oppdragsmengde, hvor rivearbeider av for eksempel hovedbæresystem, kildesortering m.v. inngår. Foretaket viser her til innsendte referanseprosjekter. Ut fra dette mener foretaket at det bør innvilges sentral godkjenning i tiltaksklasse 2 for overordnet ansvar for utførelse, utførelse av tømrerarbeider og trekonstruksjoner og for riving og miljøsanering. Foretaket påpeker at våtromsarbeid i tiltaksklasse 1 er strøket fra tidligere godkjenningsområder. I den sammenheng anføres at rehabilitering av bad inngår jevnlig i foretakets arbeidsoppdrag. Det vises til vedlagte kursbevis for bygging og ombygging av våtrom.

Avslutningsvis uttrykker foretaket sin bekymring over det som hevdes å være en oppfatning blant hans bekjent i bransjen over problemer med å kunne utøve og videreføre håndverk og å oppnå sentral autorisasjon. I den sammenheng påpekes at arbeidskraft fra utlandet etter foretakets oppfatning får operere uten at de kontrolleres.

For øvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Ifølge SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis på

området er det nødvendig med relevant utdannelse og tilstrekkelig og relevant praksis, jf. gjennomgangen nedenfor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis

Daværende Kommunal- og regionaldepartementet skrev i et brev til direktoratet den 11.09.2008 bl.a. følgende om nødvendigheten av riktig utdannelse for å få sentral godkjenning:

"Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032"

Kravene til praktiseringen av regelverket ble innskjerpet i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008). Foretaket må bl.a. dokumentere at det *behersker hele bredden av arbeidsoppgaver* innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. Ot. Prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.8.1.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3,* jf. plan- og bygningsloven § 22 -1.1 avsnitt og SAK 10 § 9-1.1.avsnitt. Ved fornyelse etter SAK10, er det vilkårene på fornyelsestidspunktet som må oppfylles, jf SAK10 § 13-4.3 avsnitt. Det er heller ikke her noen automatikk i å få fornyet en sentral godkjenning. Ifølge SAK10 § 13-2 skal foretaket sammen med søknaden vedlegge dokumentasjon som viser at forskriftens krav er oppfylt. Dette innebærer at foretaket har dokumentasjonsplikten for at det er kvalifisert for de godkjenningsområdene de søker sentral godkjenning for.

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Overordnet ansvar for Utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i plan- og bygningsloven (pbl). § 23-6 og byggesaksforskriften (SAK10) § 13-5.3. ledd bokstav a , jf. SAK10 § 12-4 om utførendes ansvar.

Godkjenningsområdet omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningsområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene.
Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som

følger av byggesaksforskriften kap. 10 og 11. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall utførende foretak, koordineringsbehov og antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder behøver ikke være avgjørende.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesfagoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Godkjenningsområdet kan bestå av flere grensesnitt mellom fagområder. Eksempler på overordnet ansvar for utførelse av bygninger i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- bygninger med boenheter med 3-5 etasjer
- middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5 000 m2 BRA) med enkel planløsning
- overnattingsbygg t.o.m. 2 000 m2 BRA
- infrastruktur som veier, vann-, avløps- og overvannsledninger for større boligfelt og/eller kommunal infrastruktur t.o.m. 200 personekvivalenter (pe)
- utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjektering og utførelse av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 3.

Nødvendig utdannelse
Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med Mesterbrev innen byggfaget eller fagskole med fagplan for linjefag.

Ifølge innsendt dokumentasjon har Rolf Guddal håndverksbrev. Guddal er som nevnt også registrert i Mesteregisteret. Den nødvendige utdannelsen er således på plass i foretaket.

Referanseprosjektene
Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i orienteringen ovenfor. jf. henvisningen til Ot.prp. nr. 45 i orienteringen ovenfor.

Søknaden inneholdt kun et referanseprosjekt, med følgende tekst: ”Hadde ansvaret for utførende bygging og restaurering av bolig.” Samtidig har foretaket krysset av for at det ikke hadde ansvarsrett i tiltaket. Det fremgår av innsendte tilleggsopplysninger at Rolf Guddal har vært ansatt i et annet foretak, Byggmester Bent Fuglerud AS som hadde ansvarsretten.

I tilleggsopplysninger, mottatt i direktoratet den 22.03.2015, er det vist til arbeider med en enebolig i 2014. Dette prosjektet er benyttet som referanseprosjekt i flere sammenhenger. Eneboliger oppfyller ikke i seg selv tiltaksklasse 2, og referanseprosjektet er allerede av den grunn ikke relevant for tiltaksklasse 2. Det fremgår at arbeidet på boligen besto av nytt utvendig tak, noe ny utvendig kledning, diverse gulvarbeider m.m. Tiltaket kan ikke etter direktoratets oppfatning har bydd på særlig krevende koordinering, eller krevende arbeide

med grensesnitt. Dessuten gjør det forhold seg gjeldende at Rolf Guddal har vært ansatt i et annet foretak i dette og andre referanseprosjekter. Det er ikke dermed dokumentert at Guddal har utført det som hører til overordnet ansvar, brukt foretakets styringssystem o.s.v.

I klagen er det anført at foretaket i løpet av en treårsperiode ikke nødvendigvis har oppdrag i tiltaksklasse 2, men at kompetansen i foretaket ikke dermed er bortfalt. I dette ligger en henvisning til tidligere godkjenning. Direktoratet har derfor gått gjennom tidligere godkjenning.

I sak12/2354 med vedtak 03.05.2012 fikk foretaket innvilget dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Søknaden den gang inneholdt kun et referanseprosjekt, hvor teksten lød: "hytte". Tiltaket er i tiltaksklasse 1, og teksten beskriver ikke noe i forhold til godkjenningsområdets faglige innhold og omfang. Det ble derfor etterspurt tilleggsopplysninger. I disse, datert 29.04.2012, var det kortfattet vist til arbeider med en hytte, og arbeider med en bygård hvor foretaket oppgir å ha vært totalentreprenør. Det er ikke dokumentert noe nærmere om tiltakets innhold og omfang, som for eksempel hvorvidt det er byttet ut bærekonstruksjoner, hvorvidt arbeidet kun omfatter nye lettvegger o.s.v. I tillegg er det en del opplysninger om Guddals erfaring som saksbehandler ved Lier kommune m.m.

Denne dokumentasjonen oppfylte ikke kravene til dokumentasjon for overordnet ansvar, verken i tiltaksklasse 1 eller 2. Det vises her til sitatet fra Ot.prp. nr. 45 ovenfor. Det vises også til SAK10 § 11-4,2. ledd som angir hva som skal vektlegges og dermed dokumenteres i referanseprosjektene. Den nødvendige erfaringstiden på henholdsvis 2 år i tiltaksklasse 1 og 3 år i tiltaksklasse 2 var heller ikke oppfylt. Den sentrale godkjenningen var derfor gitt på et utilstrekkelig grunnlag i strid med forskriften. Den kan derfor heller ikke videreføres.

Foretaket har ikke i søknaden eller klagen dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 9-1.1 avsnitt, 11-1.1. avsnitt og § 11-4.2, 12-4 og 13-5.3. ledd bokstav a. Jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Utførelse er hjemlet i pbl. § 23-6 og utførelse av tømrerarbeider montering av trekonstruksjoner er hjemlet i SAK10 § 13-5,3. ledd bokstav e , jf. SAK10 § 12-4 om utførendes ansvar.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet oppføring og vesentlig endringsarbeider av bygning med boenhet og flere enn 3 etasjer, og bygning for publikum og arbeidsbygning med 3 og 4 etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet.

Nødvendige utdannelse
Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med Mesterbrev som tømrer

eller fagskole innen byggfaget. Direktoratet henviser til gjennomgangen av Rolf Guddals utdannelse ovenfor og konstaterer at den nødvendige utdannelsen er på plass i foretaket.

Referanseprosjektene
Ifølge Sak10 § 11-1,1. ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. henvisningen til Ot.prp. nr. 45.

Søknaden inneholdt et referanseprosjekt fra 2014, en enebolig i Bjørkveien 4, 3425 Reistad. Teksten i beskrivelsen er svært kortfattet, og lyder slik: " Var den utførende byggmester for tømrerarbeidet på boligen". Heller ikke her har foretaket selv hatt ansvarsrett. Selv om tilleggsopplysningene ikke sier noe på dette punktet, legger direktoratet til grunn at det er et annet foretak som har hatt ansvarsretten.

I tilleggsopplysningene, datert 22.03.2015 opplyser foretaket at det har hatt bygging av ny etasje på en enebolig, det vises i den sammenheng til kalkulering og montering av nye takstoler. Dette er ikke et tiltak som faller inn under tiltaksklasse 2. Det vises til gjennomgangen av godkjenningsområdet ovenfor.

Klagen inneholdt ikke nye selvstendige referanseprosjekter, jf. gjennomgangen av den ovenfor. Det vises imidlertid til tidligere godkjenninger også for dette godkjenningsområdet. Direktoratet har derfor gått gjennom denne. Søknaden i 2012 som lå bak vedtaket av 03.05.2012 inneholdt kun et referanseprosjekt, med følgende beskrivelse av utført arbeide: "hytte." I tilleggsopplysningene, mottatt *29.04.2012,* var det kortfattet vist til diverse arbeider på en hytte. Det er videre vist til totalrenovering av en bygård hvor Guddal har vært totalentreprenør. Noe utover det er ikke opplyst. Dette referanseprosjektet er kommentert i forbindelse med klagen på overordnet ansvar i tiltaklasse 2, og det vises til gjennomgangen ovenfor.

Referanseprosjektene dekker således ikke godkjenningsområdets faglige innhold, det er ikke dokumentert at det dreier seg om tiltaksklasse 2 og den nødvendige erfaringstiden er heller ikke oppfylt.

Foretaket har således ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis for dette godkjenningsområdet.

Foretaket har verken i søknaden eller klagen dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 9-1.1 avsnitt, 11-1.1. avsnitt og § 11-4.2, 12-4 og 13-5.3. bokstav e, jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Utførelse er hjemlet i pbl. § 23-6 og Utførelse av Riving og miljøsanering er hjemlet SAK10 § 13-5.3 ledd bokstav o , jf. SAK10 § 12-4 om utførendes ansvar.

Fagområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen, samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningsområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering). I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet riving og miljøsanering av bygning med BRA større enn 400 m2 og inntil 2 000 m 2 og anlegg eller konstruksjoner med tilsvarende størrelse og materialbruk. I tettbygd strøk hvor det kan være stor fare for skade på nabobygninger gjelder en øvre arealgrense på 1 000 m 2.

Nødvendig utdannelse

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømrer eller murer, eventuelt fagskole innen bygg og anlegg. Som det fremgår av gjennomgangen av utdanningen ovenfor, innehar Guddal den nødvendige utdannelsen også for dette godkjenningsområdet.

Referanseprosjektene

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. henvisningen til Ot.prp. nr. 45.

Vedlagt søknaden var det et referanseprosjekt. Dette gjelder et bygg i Veslelia 10 i Hvalstad. Foretaket skriver i referanseprosjektet at det bidro i rivingsprosessen av eksisterende bygg. Denne beskrivelsen er for kortfattet til at direktoratet kan legge den til grunn, jf. ovenfor om hva referanseprosjektene skal dokumentere.

Tilleggsopplysningene mottatt 22.03.2015 inneholder ikke flere referanseprosjekter. Det fremgår imidlertid der at Guddal har vært ansatt i et annet foretak i dette tiltak, som hadde ansvarsretten. I tillegg til at beskrivelsen av det utførte arbeidet er meget kortfattet, er det også uklart hvilke oppgaver Guddal har utført innenfor dette godkjenningsområdet. Tilleggsopplysningene inneholder en del historikk over Guddals yrkesliv, men dette alene kan ikke danne grunnlag for sentral godkjenning. Det vises i denne sammenheng bl.a. til SAK10 § 11-4,2. ledd om hva referanseprosjektene skal dokumentere, og § 13-2, hvor det klart fremgår at foretaket skal dokumentere at det oppfyller vilkårene for å få innvilget sentral godkjenning.

Klagen inneholder ikke nye referanseprosjekter. Foretaket anfører imidlertid at rehabilitering, påbygging og ombygging utgjør en stor del av foretakets arbeidsoppdrag. I den sammenheng nevnes endring av hovedbæresystem, kildesortering m.m. Det påpekes at kompetansen ikke er tapt fra forrige godkjenning. Direktoratet skal bemerke til dette at slik praksis må dokumenteres i samsvar med kravene til dokumentasjon før direktoratet kan legge dem til grunn for sentral godkjenning.

Foretaket fikk innvilget dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 i vedtak av 03.05.2012. I den sammenheng var det sendt inn et referanseprosjekt med teksten "hytte" som bekrivelse relatert til godkjenningsområdet. I tilleggsopplysninger, datert 29.04.2012, var det henvist til arbeidet med en hytte, og ombygging/totalrenovering av et bygg på 4 etasjer hvor Guddal opplyser å ha vært totalentreprenør. Det er imidlertid ikke beskrevet noe som har med riving og miljøsanering å gjøre, for eksempel er ikke forholdet til miljøsaneringsbeskrivelsen eller håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan dokumentert. Direktoratet minner i den sammenheng om foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det behersker hele det faglige innholdet av godkjenningsområdet. Det er heller ikke dokumentert at foretaket hadde ansvaret for dette eller om det ble utført av andre innleide foretak.

Også innvilgelsen av dette godkjenningsområdet ble gjort på for dårlig faglig grunnlag i 2012 og kan derfor ikke danne grunnlag for å videreføre en sentral godkjenning.

Foretaket har ikke i søknaden eller klagen dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1.1 avsnitt, 11-1.1. avsnitt og § 11-4.2, 12-4 og 13-5.3. ledd bokstav o. Jf. også pbl. § 22-1.

Våtromsarbeide i tiltaksklasse 1

Prosjekteringen er hjemlet i pbl. § 23-4 for søkerfunksjonen, § 23-5 for prosjektering og § 23-6 for utførelsen. Godkjenningsområdet er videre hjemlet SAK10 § 13-5,4. ledd, jf. SAK10 §§ 12-2 for søkerfunksjonen, § 12-3 om prosjekterendes ansvar og 12-4 om utførendes ansvar.

Godkjenningsområdet omfatter ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende for våtrom. Det er dermed et felles godkjenningsområde for våtrom for disse funksjonene. Det må søkes og gis godkjenning innenfor alle de nevnte funksjoner samlet for dette godkjenningsområdet. Godkjenningsområdet omfatter alle nødvendige tilhørende arbeider for gjennomføring av et våtrom. Dette vil omfatte søknad, prosjektering, valg av produkter og utførelse, samt koordineringsansvar for arbeidene. *For å bli prekvalifisert for dette godkjenningsområdet må foretaket beherske det vesentlige av oppgavene innenfor området.* Det er anledning til å benytte underentreprenører for deler av arbeidene. Arbeid med våtrom i boliger og andre typer bygg ligger i tiltaksklasse 1.
Godkjenningsområdet omfatter arbeid på våtrom i alle typer bygg, og kan bl.a. være aktuelt ved rehabilitering av våtrom i boligblokker. Det er ikke meningen at området skal gjelde for svømmehall eller større garderobe- og dusjanlegg. Ved nybygg eller ved vesentlig ombygging av eksisterende bygg, er våtromsarbeid normalt omfattet av godkjenningsområdet Murarbeid eller Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner.

Nødvendig utdannelse

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med fagbrev som tømrer eller

murer. Som det fremgår av innsendt dokumentasjon og som er gjennomgått ovenfor har Guddal håndverksbrev/mesterbrev som tømrer. Den nødvendige utdannelsen er dermed på plass i foretaket.

Referanseprosjektene

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med 4 års dokumentert praksis med de vesentlige oppgavene innenfor godkjenningsområdets faglige innhold.

Søknaden inneholder tre referanseprosjekter, alle tre fra et tiltak på Gullhaug i 2015. Referanseprosjektene er oppdelt for henholdsvis søkerfunksjonen, prosjekteringsfunksjonen og for utførelse. Alle tre referansene er kun stikkordsmessig beskrevet. Ut fra referansene legger direktoratet til grunn at det var et annet foretak, Byggmester Bent Fuglerud AS som hadde ansvaret for tiltaket og at Guddal jobbet via dette foretaket. Det er også av den grunn uklart hva Guddal utførte av arbeidsoppgaver.

I tilleggsopplysningene datert 22.03.2015 skriver Guddal dette i tillegg:

Om søkefunksjonen: Han har gitt råd og veiledning innen våtromsarbeider. I tillegg vises det til at han har våtromssertifisering. Direktoratet skal bemerke at generell rådgivning innen våtromsarbeider ikke kan benyttes som referanseprosjekt for søkerfunksjonen. Vi viser i den sammenheng til SAK10 §§ 12-2 og 13-5,1. ledd med veiledning om hva søkefunksjonen går ut på og som foretaket i all hovedsak skal beherske for å kunne prekvalifiseres for sentral godkjenning for våtromsarbeider.

Om prosjekteringen: Det opplyses at Guddal i prosjekteringen av badet i eneboligen på Gullhaug prosjekterte rupanel, vegger, våtromsplater, membrand og nytt tak. Videre opplyses at han da holdt på med to bad på Røa.

Direktoratet finner beskrivelsen i dette prosjektet dekkende for så vidt gjelder prosjekteringen. Det forutsettes at foretaket da har laget tegninger for plassering av sluk, beregnet fall på gulvet o.s.v.

Om utførelsen: Her vises det i tilleggsopplysningene kun til det som var skrevet om prosjekteringen.

Totalt sett er dette referanseprosjektet mangelfullt.

Klagen inneholdt ikke flere referanseprosjekter. Foretaket er imidlertid av den oppfatning at dette godkjenningsområdet er strøket, uten at det er grunnlag for dette. I den sammenheng anføres at foretaket jevnlig utfører rehabiliteringsoppdrag der våtrom inngår. Videre vises det til vedlagt kursbevis for ombygging av våtrom.

I søknaden som lå til grunn for vedtaket av 03.05.2012 hadde foretaket lagt ved tre referanseprosjekter for dette, alle relaterte seg til en hytte i Hurum. Alle tre hadde kun stikkordsmessig angivelse av arbeidet, som "hytte med bad" el.lign.

I tilleggsdokumentasjonen datert 29.04.2012 var det som ovenfor nevnt når det gjelder de

andre godkjenningsområdene innsendt referanser til en fritidsbolig og totalrenoveringen av en bygård i Drammen. Ikke noen av disse referanseprosjektene dokumenterer verken søknad, prosjektering eller utførelse av våtrom i samsvar med det regelsettet som samlet skal beherskes for dette godkjenningsområdet.

På bakgrunn av gjennomgangen av saken fra 2012, ser direktoratet at innvilgelsen også for dette godkjenningsområdets del var fattet på et utilstrekkelig grunnlag.

Foretaket har ikke i søknaden eller klagen dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, jf. pbl. §§ 23-4, 23-5, og 23-6. Jf. SAK 10 § § 9-1.1 avsnitt, 11-1.1. avsnitt og § 11-4.2, 12-2, 12-3, 12-4 og 13-5.4. ledd. Jf. også pbl. § 22-1.»

Sak 17/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Tune Graveservice AS (godkjenningsnr. 2015/4597).

Foretaket har i e-post av 08.03.2016 trukket klagen. Klagen tas dermed ikke til behandling i klagenemnda.

Sak 18/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Jan Frydenlund (godkjenningsnr. 2015/5054).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1

I brev datert 07.06.2015 ble vedtak av 05.06.2015 påklaget ved Jan Frydenlund. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.04.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.06.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Våtromsarbeid i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner og utførelse av murarbeid ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 første ledd og 11-4. For godkjenningsområdet våtrom ble avslaget begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket det omsøkte godkjenningsområdet. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner, jf. SAK10 §§ 11-1 første ledd og 11-2 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Jan Frydenlund fikk sentral godkjenning første gang 19.11.2002. I perioden 05.10.2011 – 24.11.2014 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker, overordnet ansvar for prosjektering, overordnet ansvar for utførelse og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1, og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Brumunddal i Hedmark. Jan Frydenlund er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer fra 1991.

Saksgang

13.04.2015: Søknad

27.05.2015: Foreløpig svarbrev

02.06.2015: Tilsvar fra foretaket

05.06.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

08.06.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket har ingen anførsler, men viser til dokumentasjon på utdannelse og kurs blant annet innenfor tømrerfaget, våtrom og uavhengig kontroll.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Utførelse av montering av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 er fagopplæring som svarer til fagprøve hhv. svenneprøve. Relevant utdanning for godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanning. Foretakets daglige leder har mesterbrev som tømrer og tilfredsstiller dermed kravet til utdanningsnivå, men utdanningen er ikke tilstrekkelig relevant. Direktoratet vil derfor ikke gjøre en vurdering av praksisen foretaket har vist til da det ikke oppfyller de nødvendige kravene til relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1 og 11-4 og tilhørende veiledning.

Det opplyses imidlertid om at alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, blant annet betongarbeider for småhus i tiltaksklasse 1. Dette godkjenningsområdet har foretaket fått innvilget sentral godkjenning for i vedtak av 05.06.2015.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 er fagopplæring som svarer til fagprøve hhv. svenneprøve. Relevant utdanning for godkjenningsområdet vil for eksempel være svennebrev som murer, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanning. Foretakets daglige leder har mesterbrev som tømrer og tilfredsstiller dermed kravet til utdanningsnivå, men utdanningen er ikke tilstrekkelig relevant. Direktoratet vil derfor ikke gjøre en vurdering av praksisen foretaket har vist til da det ikke oppfyller de nødvendige kravene til relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1 og 11-4 og tilhørende veiledning.

Det opplyses imidlertid om at alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, blant annet murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1. Dette godkjenningsområdet har foretaket fått innvilget sentral godkjenning for i vedtak av 05.06.2015.

Våtrom i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

For dette godkjenningsområdet er kravet utdanning som svarer til krav til mesterbrevsutdanning eller fagskole med fagplan for linjefag. Relevant utdanning vil for

eksempel være mesterbrev som murer eller tømrer, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanning. Foretakets daglige leder har mesterbrev som tømrer og utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter funksjonene ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende og ansvar utførende for våtrom. Godkjenningsområdet omfatter alle nødvendige tilhørende arbeider for gjennomføring av våtrom. Dette vil omfatte søknad, prosjektering, valg av produkter og utførelse, samt koordineringsansvar for arbeidene. For å bli prekvalifisert for dette godkjenningsområdet må foretaket beherske det vesentlige av oppgavene innenfor området. Ved nybygg eller ved vesentlig ombygging av eksisterende bygg, er våtromsarbeid normalt omfattet av godkjenningsområdet murarbeid eller tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til to referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Begge prosjektene gjaldt enebolig, men arbeidene er ikke beskrevet. I brev av 27.05.2015 ble foretaket bedt om å gi en bedre beskrivelse av referanseprosjektene. I den innsendte dokumentasjonen er det heller ikke beskrevet erfaring med søkeransvaret, prosjektering og utførelse av våtrom. Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis og at det har samlede kvalifikasjoner for det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Jan Frydenlund verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.»

Sak 19/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Vestfold Prosjektutvikling AS (godkjenningsnr. 2015/5342).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

I brev datert 16.06.2015 ble vedtak av 27.05.2015 påklaget ved Morten Dreng. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 30.03.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.05.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Avslagene ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket tiltaksklasse 3 innenfor de de godkjenningsområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4 og 13-5 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1.

Følgende godkjenningsområder er av direktoratet innvilget i klageomgangen:

- Søker i tiltaksklasse 3

Det er ved avgjørelsen sett hen til kopi av referanseprosjekter vedlagt søknaden og klagen, samt tidligere søknad.

Generelle opplysninger om foretaket

Vestfold Prosjektutvikling AS fikk sentral godkjenning første gang 25.05.1998. I perioden 25.04.2012 – 25.05.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 3, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3 og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Tønsberg. Jan Flåto er daglig leder. Han er sivilingeniør i bygg. Foretakets andre ansatte, Morten Dreng, er utdannet ingeniør fra Agder ingeniør- og distriktshøgskole i 1981.

Saksgang

30.03.2015: Søknad

27.05.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

17.06.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser foretaket til at det tidligere har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdene og at selv om foretaket ikke har vært så involvert i byggeprosjekter med ansvarsrett har ikke kompetansen blitt dårligere med årene. Foretaket viser videre til kvalifikasjonene til de ansatte i foretaket og anfører at deres utdanning og praksis tilfredsstiller kravene i SAK10 til å få sentral godkjenning også i uavhengig kontroll. Foretaket driver med prosjektledelse og utfører kvalitetskontroll hver dag av byggeprosjekter. Dersom direktoratet ikke finner å kunne innvilge de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3, mener foretaket uansett at de har utdanning og praksis til tiltaksklasse 2. Det vises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3 og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

For overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3 kreves det utdanning på universitetsnivå som sivilingeniør, master i arkitektur eller tilsvarende grad, med 8 års relevant erfaring etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen. Foretaket har en ansatt som er sivilingeniør og tilfredsstiller dermed kravet til utdanningsnivå.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter ansvar for komplett prosjektering av alle relevante fagområder som inngår i et tiltak, med koordinering av eventuelle underentreprenører og ansvar for grensesnitt. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall fagområder som skal prosjekteres og det koordineringsbehovet disse utløser, samt antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområdene behøver ikke være avgjørende. Tiltaksklasse 3 omfatter ansvar for komplett prosjektering av store og krevende tiltak med stor vanskelighetsgrad, hvor mange av oppgavene ligger i tiltaksklasse 3, eksempelvis tiltak som omfatter mange krevende grensesnitt mellom fagområder, jf. SAK10 § 13-5 andre og tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til seks referanseprosjekter. I to av prosjektene skriver foretaket at det hadde overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1. Utover dette er ikke prosjektene beskrevet. I de fire andre prosjektene skriver foretaket at det var ansvarlig for prosjektering av arkitektur i enten tiltaksklasse 1 eller 2.

Direktoratet har også sett på referanseprosjektene som ble sendt inn i forbindelse med søknad om sentral godkjenning i 2012 og finner at ett av disse prosjektene viser at foretaket har erfaring med overordnet ansvar. Prosjektet plasseres imidlertid i tiltaksklasse 2 og gjelder bruksendring og ombygging fra kontorer til 6 leiligheter. Et annet prosjekt fra denne

søknaden gjaldt ny godsterminal og kontorer med bruksareal på 6766 m2. Foretaket var ansvarlig for arkitektur og utomhus, men hadde ikke et overordnet ansvar.

Etter direktoratets vurdering har ikke foretaket vist til erfaring med overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3. Prosjektene det vises til er dårlig beskrevet og ligger i tiltaksklasse 1 eller 2. Direktoratet finner heller ikke at foretaket har vist til tilstrekkelig erfaring i tiltaksklasse 2. Det er som nevnt vist til ett relevant referanseprosjekt i søknaden fra 2012, men dette er ikke tilstrekkelig for å dokumentere oppfyllelse av kravet om 6 års praksis etter endt utdannelse i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, verken i tiltaksklasse 2 eller 3, jf. SAK10 § 11-1.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Det fremgår av SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning at kravet til utdanningsnivå for overordnet ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå som sivilingeniør, master i arkitektur eller tilsvarende grad, med 8 års praksis. Foretaket har en ansatt som er sivilingeniør og tilfredsstiller dermed kravet til utdanningsnivå.

Krav til praksis

Sentral godkjenning for overordnet ansvar for kontroll gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Foretak med godkjenning for tiltaksklasse 3 kan påta seg ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av alle tiltak der ett eller flere vesentlige fagområder ligger i tiltaksklasse 3, jf. veiledning til SAK10 § 13-5 femte ledd bokstav a.

Foretaket har vist til to referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet i søknaden. I det ene prosjektet hadde foretaket ansvarsrett for uavhengig kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 2, mens det andre prosjektet gjaldt kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har også for dette godkjenningsområdet gjort en kort vurdering av prosjektene som ble innsendt i forbindelse med søknad om sentral godkjenning i 2012. I ett av disse prosjektene sto foretaket for tverrfaglig kontroll av alle løsninger for utvidelsen og ombyggingen av et kjøpesenter. BRA etter utvidelsen var 11000 m2. Etter direktoratets vurdering kan dette prosjektet plasseres i tiltaksklasse 3 ut ifra størrelse og bygningstype. Det fremgår imidlertid ikke at foretaket har erfaring med prosjekteringsledelse eller byggeledelse

eller at det har kontrollert både prosjektering og utførelse. Foretaket hadde heller ikke ansvarsrett. Dette ene referanseprosjektet er heller ikke tilstrekkelig for å dokumentere oppfyllelse av kravet om 4, 6 eller 8 års praksis etter endt utdannelse, henholdsvis i tiltaksklasse 1, 2 og 3, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen. I de andre prosjektene det er vist til er det enten ikke beskrevet et overordnet ansvar eller så dreier prosjektene seg om kvalitetssikring av egne arbeider og ikke uavhengig kontroll.

Foretaket skriver i sin klage at det driver med prosjektledelse og utfører kvalitetskontroll. Det er imidlertid ikke vist til noen konkrete prosjekter som dokumenterer dette.

Det er ut ifra det ovennevnte direktoratets vurdering at foretaket ikke har vist til samlede kvalifikasjoner for det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1. Det opplyses samtidig om at foretaket har mulighet til å søke om sentral godkjenning for de kontrollområdene som ikke innebærer et overordnet ansvar, for eksempel kontroll av våtrom eller kontroll av geoteknikk, i en endringssøknad.

Når det gjelder foretakets anførsel om at det tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene er direktoratet av den oppfatning at foretaket tidligere har fått innvilget områdene i en høyere tiltaksklasse enn det var grunnlag for. Referanseprosjektene som gav grunnlag for godkjenningen, og som er omtalt ovenfor, var heller ikke i 2012 tilstrekkelige som dokumentasjon på erfaring i tiltaksklasse 3. Direktoratet kan ikke videreføre en godkjenning som ble gitt på uriktig grunnlag.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Vestfold Prosjektutvikling AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 3 eller overordnet ansvar for kontroll.»

Sak 20/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Bakken VVS AS (godkjenningsnr. 2015/5431).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag datert 26.05.2015 på søknad av 30.04.2015 om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Ansvarlig søker (alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

I e-post datert 18.06.2015 ble vedtak av 26.05.2015 påklaget ved Henning Bakken. Klagen er ikke rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Fordi saken har ligget lenge hos direktoratet i påvente av behandling og foretaket ikke er blitt gjort oppmerksom på at klagefristen er oversittet, finner direktoratet allikevel å kunne ta saken til behandling, jf. fvl §31.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 30.04.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 26.05.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå og at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket det omsøkte godkjenningsområdet og nødvendig krav til praksis over tid, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1 første ledd, 11-4 og 13-5 tredje ledd og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Bakken VVS AS fikk sentral godkjenning første gang 26.01.2000. I perioden 13.07.2012-25.05.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av sanitær-, varme- og

slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 9 ansatte og ligger på Kyrksæterøra i Hemne kommune. Inge Melland Bakken er daglig leder. Han har svennebrev som rørlegger fra 2000.

Saksgang

30.04.2015: Søknad

15.05.2015: Foreløpig svarbrev til foretaket

21.05.2015: Mottatt dokumentasjon fra foretaket

26.05.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

18.06.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver at det innsendes eksempler på saker hvor foretaket har hatt rollen som ansvarlig søker, og håper på at avgjørelsen blir omgjort. Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 vil være mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis for krav til utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert at de har en

ansatt med svennebrev som rørlegger og oppfyller dermed ikke kravet til utdanningsnivå.

Krav til praksis

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite.

Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd med tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden dokumentert fire referanseprosjekter. Disse er gitt ferdigattest i perioden 2013-2015. Direktoratet finner disse prosjektene relevante for tiltaksklasse 1. Det er i klageomgangen dokumentert ferdigattester og igangsettingstillatelser som viser at Bakken VVS AS har hatt rollen som ansvarlig søker. Etter direktoratets vurdering har foretak vist til nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Imidlertid skal foretak som søker sentral godkjenning oppfylle krav til både utdanning og praksis, jf. SAK10 § 11-1. Bakken VVS AS har verken i søknaden eller klageomgangen dokumentert at de har nødvendig utdanningsnivå. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Direktoratet bemerker at foretaket har fått innvilget prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 uten at det har oppfylt de formelle kravene til utdanningsnivå, som vil være rørleggermester/teknisk fagskole med linjefag VVS. Direktoratet gjør oppmerksom på at alle foretak som har fått fornyet sin sentrale godkjenning uten å oppfylle de formelle kravene til utdanningsnivå må oppfylle de formelle kravene til utdanningsnivå innen 01.07.2018, jf. overgangsregelen i SAK10 § 20-3.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Bakken VVS AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.»

Sak 21/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra KK Arkitektkontor Katarzyna Lazzeri (godkjenningsnr. 2015/5688).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

I brev sendt 23.06.2015 ble vedtak av 23.06.2015 påklaget ved Katarzyna Lazzeri. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.05.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.06.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Avslaget for søker og overordnet ansvar for prosjektering ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket tiltaksklasse 2 innenfor de omsøkte godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4 og 13-5 og tilhørende veiledning.

For godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur var avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig antall års praksis med prosjektering i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

KK Arkitektkontor Katarzyna Lazzeri fikk sentral godkjenning første gang 03.08.2009. I perioden 06.07.2012 – 22.06.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker, overordnet ansvar for prosjektering og prosjektering av arkitektur, samtlige i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Asker kommune i Akershus. Katarzyna Lazzeri er daglig leder. Hun er sivilarkitekt og utdannet i Polen i 2006.

Saksgang

04.05.2015: Søknad

19.06.2015: Foreløpig svarbrev

22.06.2015: Tilsvar

23.06.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

25.06.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser Lazzeri til at hun oppfyller kravene til utdanning for tiltaksklasse 2 for de påklagede godkjenningsområdene, samt at hun har jobbet som sivilarkitekt i Norge siden mars 2007 og at hun dermed har 8 års praksis. Det vises også til at foretaket har hatt sentral godkjenning helt siden det ble etablert og at Lazzeri har vært ansvarlig søker og prosjekterende i over 100 byggesaker. Av disse prosjektene har det bare vært noen få ganger, og kun i løpet av det siste året, det har blitt søkt om lokal godkjenning i tiltaksklasse 2.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett ”dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte

godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Det fremgår av SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning at kravet til utdanningsnivå for ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til mesterbrevsutdanning eller fagskole med fagplan for linjefag. Foretakets daglige leder er sivilarkitekt og kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering, jf. SAK10 § 13-5 først ledd og tilhørende veiledning.

I søknaden er det vist til fem referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Det ene prosjektet gjaldt en enebolig hvor det ble søkt om dispensasjon fra reguleringsbestemmelser vedrørende gesimshøyder og takvinkel. Søkerrollen i forbindelse med enebolig ligger normalt i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

I to av de andre prosjektene ble det også søkt om dispensasjon fra reguleringsbestemmelser og fritak fra bestemmelser i byggteknisk forskrift. Det er imidlertid ikke gitt informasjon som tilsier at søkerrollen for tiltakene var av en slik kompleksitet at de skal plasseres i tiltaksklasse 2.

Et fjerde prosjekt gjaldt søknad om sammenslåing av to leiligheter, bruksendring og fasadeendring. Foretaket hadde ansvarsrett som ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og direktoratet er enig i denne tiltaksklasseplasseringen.

Det femte prosjektet gjaldt restaurantbygning/kafébygning. Foretaket hadde ikke ansvarsrett som ansvarlig søker i tiltaket og prosjektet er dermed ikke relevant for vurderingen av foretakets erfaring med søkerrollen.

Slik direktoratet vurderer referanseprosjektene er det ikke gitt opplysninger som tilsier at de skal plasseres i tiltaksklasse 2, for eksempel at det dreier seg om flertrinnssøknader eller at koordineringsbehovet har vært krevende. I klagen skriver foretaket også at det kun har vist til

ett referanseprosjekt hvor det har hatt ansvarsrett i tiltaksklasse 2. Dersom direktoratet var enig i at ett av prosjektene skal plasseres i denne tiltaksklassen vil uansett ikke kravet til praksistid på 6 år etter endt relevant utdanning være oppfylt, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenstående har ikke foretaket dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Det fremgår av SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning at kravet til utdanningsnivå for overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til det som kreves for eksamen fra ingeniørhøgskole. Daglig leder er sivilarkitekt og utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I følge byggesaksforskriften § 13-5 andre ledd bokstav a og veiledningen til denne innebærer godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering ansvar for komplett prosjektering av alle relevante fagområder som inngår i et tiltak. Foretaket har også ansvar for prosjekteringsledelse og koordinering av underkonsulenter, samt ansvar for grensesnitt. I tiltaksklasse 2 omfattes prosjektering av tiltak med middel vanskelighetsgrad/kompleksitet, og hvor prosjekteringsoppgaver normalt ligger i tiltaksklasse 1 og/eller 2. Eksempler på bygninger der prosjekteringen kan ligge i tiltaksklasse 2 kan være bygninger med boenhet med 3-5 etasjer, middels store arbeidsbygg og lagerbygg (inntil 5000 m2) med enkel planløsning og overnattingsbygg inntil 2000 m2 BRA.

I søknaden er det vist til to referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Det ene gjaldt bruksendring fra næring til cafe i høy boligblokk på over 5 etasjer med blandet bolig og næringsfunksjon i 1. etasje. Foretaket hadde ansvarsrett for prosjektering av arkitektur, men ikke for overordnet ansvar. Det er heller ikke gitt beskrivelser som tilsier at foretaket har hatt et overordnet ansvar i tiltaket.

I det andre tiltaket hadde foretaket overordnet ansvar for prosjektering. Tiltaket er imidlertid ikke beskrevet slik at det fremgår hva ansvaret omfattet eller hvilken tiltaksklasse tiltaket skal plasseres i. Det er således ikke mulig for direktoratet å fastslå at foretaket har erfaring med dette ansvaret i tiltaksklasse 2.

På bakgrunn av det ovenstående har ikke foretaket dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Det fremgår av SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning at kravet til utdanningsnivå for prosjektering i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til det som kreves for eksamen fra ingeniørhøgskole. Daglig leder er sivilarkitekt og utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet arkitektonisk utforming av byggverk i områder med en viss tetthet, og andre bygninger inntil 5000 m2 BRA med enkle krav til arkitektonisk utforming. Godkjenningsområdet omfatter også endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi. Eksempler på arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 kan være boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (inntil 5 etasjer), store utendørstribuner, bruer og middels høye tårn, jf. veiledning til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Foretaket har vist til tre referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Ett av prosjektene gjaldt restaurantbygning/kafébygning og foretaket hadde ansvarsrett for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2. Prosjektet er imidlertid ikke beskrevet og det er dermed ikke mulig for direktoratet å vurdere tiltaksklassen eller om foretaket har tilstrekkelig erfaring med de arbeidene godkjenningsområdet omfatter.

Det andre prosjektet gjaldt stort frittliggende boligbygg på 5 etg. eller mer og foretaket var ansvarlig prosjekterende for arkitektur. Heller ikke dette prosjektet er beskrevet.

Det siste prosjektet gjaldt sammenslåing av to leiligheter, bruksendring, innlemning av areal i kjelleren og fasadeendringer. Foretaket var ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og direktoratet er enig i denne tiltaksklasseplasseringen.

Etter direktoratets vurdering er ikke prosjektene det vises til dokumentasjon på at foretaket har tilstrekkelig erfaring med prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2. Kravene til praksistid på 6 år etter endt utdanning innenfor denne tiltaksklassen er heller ikke oppfylt. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at KK Arkitektkontor Katarzyna Lazzeri verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.»

Klager har i e-post av 09.03.2016 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de

har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 22/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Boligbygg Tønsberg AS (godkjenningsnr. 2015/5710).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag datert 19.06.2015 på søknad av 06.05.2015 om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

I brev datert 22.06.2015 ble vedtak av 19.06.2015 påklaget ved Daniel Sramek. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.05.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.06.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 § 11-1 og veiledning til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet det er søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Boligbygg Tønsberg ble i følge sentrale registre stiftet i 2008 og fikk sentral godkjenning i 2009. I perioden 23.07.2012 – 18.06.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1, uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1 og uavhengig kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 7 ansatte og ligger i Tønsberg. Daniel Sramek er daglig leder. Han har svennebrev som tømrer fra 2004. Det fremgår av Enhetsregisteret at foretaket er en byggmestervirksomhet og alt hva hermed står i forbindelse samt erverv og utleie av fast eiendom.

Saksgang

06.05.2015: Søknad

19.06.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

25.06.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i sin klage at foretaket er avhengig av sine godkjenninger innenfor ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende for å kunne drive sitt foretak videre. Foretaket stiller seg uforstående til hvorfor de ikke skal kunne fortsette med dette, da daglig leder har jobbet med prosjektering og søknader de siste 8-10 år. Med bakgrunn i dette bør daglig leders lange erfaring telle mer enn et mesterbrev. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Krav til utdanning

Kvalifikasjonskravene til ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole med linjefag, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningen krav til utdanningsnivå.

Det fremgår av organisasjonsplanen at foretakets kompetanse har endret seg siden foretaket sist fikk innvilget sentral godkjenning. I 2012 disponerte foretaket en byggmester, mens det ved søknaden i 2015 dokumenterte at det disponerte personell med svennebrev som tømrer som høyeste nivå. Krav til utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m med tilhørende veiledning. Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite.

Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd med tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad vist til to prosjekter som er gitt ferdigattest i 2013 og 2015, fra henholdsvis Sandefjord og Tønsberg kommune. Det fremgår av begge prosjektene at foretaket har stått som ansvarlig søker og blant annet utarbeidet komplett byggesøknad, sørget for nabovarsling og begrunne plassering i tiltaksklasse. Direktoratet vurderer disse to prosjektene som relevante for tiltaksklasse 1, og foretaket har dermed dokumentert praksis med dette godkjenningsområdet.

Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

Krav til praksis

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering omfatter komplett prosjektering av alle relevante fagområder.

For de oppgaver som utføres av andre, har foretaket ansvar for prosjekteringsledelse med koordinering, og ansvar for grensesnittene. Oppgaven omfatter ansvar for koordinering av de forskjellige prosjekteringsoppgavene, uavhengig av om det utføres med egne ansatte eller med andre innleide foretak. Det hører med til overordnet prosjekterendes rolle å påse at de prosjekterende fagområder oppfyller byggteknisk forskrift og at grensesnittene mellom fagområdene blir ivaretatt. Der det benyttes underkonsulenter skal disse oppfylle både kvalifikasjons- og systemkrav som følger av byggesaksforskriften.

Eksempler på tiltak i tiltaksklasse 1 kan for eksempel være eneboliger, tomannsboliger, rekke- og kjedehus, små barnehager og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m2 BRA, publikumsbygg og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m2 BRA, landsbruksbygninger, og enkle lagerbygg t.o.m. 2000 m2 BRA, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad vist til tre prosjekter som er gitt ferdigattest i perioden 2013-2015. Det fremgår av prosjektene at foretaket har hatt ansvaret for blant annet komplett prosjektering av alle relevante fagområder, koordinering og tilrettelegging for underentreprenører og prosjekteringsledelse. Direktoratet vurderer disse tre prosjektene til å være relevante for tiltaksklasse 1. Foretaket har dermed dokumentert at det har praksis med godkjenningsområdet.

Foretaket har imidlertid ikke dokumentert at det har nødvendig utdanningsnivå, men anfører at de på bakgrunn av 8-10 års praksis med utarbeidelse av søknader og prosjektering bør kunne få beholde sine godkjenninger, da lang erfaring må kunne telle mer enn et mesterbrev.

Ved søknad om sentral godkjenning er det et krav til at foretaket både har relevant praksis med godkjenningsområdet i tillegg til nødvendige relevante fagkvalifikasjoner, jf. SAK10 § 11-1. Foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning må oppfylle vilkårene i byggesaksforskriftens tredje del på søknadstidspunktet, og det er således ingen automatikk i at foretaket får fornyet sin sentrale godkjenning. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. plan- og bygningsloven § 22-1 andre ledd og Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kapittel 27.6.
Foretaket har dermed ikke ovenfor direktoratet dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet det er søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Boligbygg Tønsberg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse og

overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1.»

Sak 23/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Proby AS (godkjenningsnr. 2015/5918).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag datert 01.07.2015 på søknad av 06.05.2015 om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1

I brev datert 01.07.2015 ble vedtak av 01.07.2015 påklaget ved Reimund Espeland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.05.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.07.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1

For godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at referanseprosjektet ikke i tilstrekkelig grad dekket godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 §§ 11-4 og 13-5. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Proby AS ble i følge Enhetsregisteret opprettet i 2013, og har ikke tidligere hatt sentral godkjenning. Det opplyses av foretaket at Proby AS er nylig opprettet og viderefører driften til det som nå heter Espeland Holding AS, organisasjonsnummer 994 145 967. Espeland Holding AS har i perioden 06.07.2012 til 27.07.2015 sentral godkjenning som ansvarlig søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har i følge sentrale registre 4 ansatte og ligger i Sandnes. Reimund Espeland er daglig leder. Han har teknisk fagskole, linje for bygg og anlegg fra 2001, i tillegg har han byggmesterbrev fra 2010 med svennebrev fra 1989. Foretaket har også to ansatte som er byggingeniører og en ingeniør innen husbyggingsteknikk i følge organisasjonskartet.

Saksgang

06.05.2015: Søknad

16.06.2015: Purring på vedtak om sentral godkjenning

22.06.2015: Foreløpig svarbrev til foretaket med forespørsel om ytterligere opplysninger

25.06.2015: Direktoratet mottar tilleggsopplysninger fra foretaket

01.07.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

01.07.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de er forundret over å ikke bli tildelt overordnet ansvar for utførelse. Det opplyses om at det har vært endringer i foretakets navn og organisasjonsnummer, og at foretaket Espeland Holding AS med organisasjonsnummer 994 145 967 (tidligere Proby AS) har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet. De skriver videre at foretaket har relevant utdannelse og lang erfaring, samt at de har 3 bygningsingeniører ansatt i foretaket. Med bedriftens kvalifikasjoner må det være en misforståelse at foretaket ikke har fått fornyet det påklagede godkjenningsområdet. Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fagopplæring som svarer til fagprøve hhv. svenneprøve med minst 2 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis for krav til utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer og oppfyller dermed kravet til utdanningsnivå.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder.

Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningsområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene.

Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av byggesaksforskriften kap. 10 og 11.

Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall utførende foretak, koordineringsbehov og antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder behøver ikke være avgjørende.

Oppgaven omfatter ansvar for komplett utførelse av tiltak med liten vanskelighetsgrad, med få utførende fagområder som ligger i tiltaksklasse 1 og 2, hvor grensesnitt mellom fagområder er oversiktlig.

Eksempler på overordnet ansvar for utførelse av bygninger i tiltaksklasse 1 kan være oppføring eller vesentlig endring av eneboliger, tomannsboliger, rekke- og kjedehus, små barnehager og arbeidsbygg inntil 2 etasjer, t.o.m. 500 m2 BRA, landsbruksbygninger og lagerbygg t.o.m. 2000 m2 BRA, infrastruktur som veier, vann-, avløps- og overvannsledninger (VA) for en liten gruppe av småhus eller små renseanlegg eller vannforsyningsanlegg t.o.m. 20 personekvivalenter (pe), jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad om sentral godkjenning vist til ett prosjekt med saksnummer 543/3 i Lyngdal kommune. Foretaket beskriver at de har hatt ansvaret som ansvarlig søker, byggeteknisk prosjektering og tømrerarbeid. Direktoratet etterspør 22.06.2015 ytterligere informasjon om arbeidet som er utført i referanseprosjektet. Foretaket svarer på denne forespørselen med et brev som er sendt til direktoratet i en tidligere endringssøknad i 2012 for foretaket Espeland Holding AS. Denne dokumentasjonen inneholder ikke ytterligere informasjon om hva foretaket har utført av oppgaver hva gjelder overordnet ansvar for utførelse.

Foretaket anfører i klagen at det har hatt tilsvarende godkjenninger i tidligere foretak. Direktoratet har gått igjennom den tidligere søknaden (saksnummer 12/5049), hvor det vises til ett prosjekt fra 2011 i Sandnes kommune med gårdsnummer 62 og bruksnummer 1019. Her skriver foretaket at det har hatt totalentreprisen med koordineringsansvar for alle utførende av en enebolig, hvor de selv har utført betong og tømrerarbeid. Direktoratet vurderer dette referanseprosjektet som relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Dette prosjektet er imidlertid alene ikke tilstrekkelig for å dekke kravet til praksistid som er minst 2 år for ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning slik denne gir uttrykk for direktoratets praksis.

Foretaket ga heller ikke en bedre beskrivelse av referanseprosjektet som ble sendt inn i søknaden da direktoratet ba om dette og direktoratet kan derfor ikke vurdere relevansen opp mot godkjenningsområdet for dette prosjektet.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Proby AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1.»

Sak 24/16 **Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Strømbygg (godkjenningsnr. 2015/7977).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 01.07.2015, ref:15/5921 vedrørende fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

I brev av 20.09.2015 ble vedtak av 04.09.2015 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 01.07.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 04.09.2015 innvilget direktoratet følgende godkjenningsområder;

- PRO – Konstruksjonssikkerhet, tkl. 1
- PRO – Bygningsfysikk, tkl. 1
- UTF – Overordnet ansvar for utførelse, tkl. 1
- UTF – Innmåling og utstikking, tkl. 1
- UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, tkl. 1
- UTF – Arbeid på bevaringsverdige byggverk, tkl. 1
- UTF – Riving og miljøsanering, tkl. 1
- UTF – Våtromsarbeid, tkl. 1
- KTR – Uavhengig kontrollerende våtrom (i boliger), tkl. 1

Følgende godkjenningsområder ble i samme vedtak ikke innvilget:

- UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene foretaket viste til ikke i tilstrekkelig grad dekket de godkjenningsområdene foretaket hadde søkt om, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 01.01.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) §§ 11-4 og 13-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha samlede kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Det ble imidlertid funnet grunnlag for godkjenning i tiltaksklasse 1 for disse to godkjenningsområder.

Generelle opplysninger om foretaket

STRØMBYGG Strøm ble registrert i enhetsregisteret 15.07.2003. Det er et enkeltpersonforetak med virksomhet innen; bygg og innredning, entreprenør (byggebransjen). Angitt virksomhet innen; oppføring av bygninger. Innehaver er Eivind Staal Strøm, og foretaket er registrert i mva og foretaksregisteret. Innehatt sentral godkjenning siden 2003.

Saksgang

01.07.2015	Søknad om fornyelse av sentral godkjenning - sak. 15/5921
17.08.2015	Foreløpig svarbrev
29.08.2015	Brev med tilleggsopplysninger fra foretaket
04.09.2015	Vedtak
23.09.2015	Mottatt klage på vedtak – brev av 20.09.2015

Foretakets anførsler

I brev av 20.09.2015 påklages vedtaket, med henvisning til at foretaket har innehatt godkjenningsområder i tkl.2 siden 2003. Det tillegges stor vekt i klagen at det innehas utdanning som tilfredsstiller kravene, og at ca. 30 års kontinuerlig praksis i bransjen som svenn og byggeleder har gitt stor faglig kompetanse. Fravær av referanser innenfor godkjenning i tkl.2 i en kortere periode angis ikke å kunne være grunnlag for å frata foretaket denne. Det vises også til at arbeider i tkl.1 er tuftet på samme prinsipper som for arbeider i tkl.2, og således vil være kompetansegivende. Således menes de faglige krav -og dermed praksiskrav å anses som tilfredsstilt. Videre ønskes det at direktoratet bruker sin vurderingsevne for å ta riktige beslutninger, og selv etterleve det dynamiske regelverk vi refererer til. Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 04.09.2015., og således ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområder.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett ”dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte

godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og SAK10 § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5, jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3, jf. plan- og bygningsloven.

- **UTF – Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2**

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse innebærer at bygge- eller rivearbeidene utføres i henhold til prosjekteringen til de ansvarlig prosjekterende, samt krav og tillatelser etter plan- og bygningsloven. Utførelse er hjemlet i pbl. § 23-6 og overordnet ansvar for utførelse hjemlet i SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning, jf. SAK10 §§ 12-4 og 12-6 tredje ledd.

Foretaket har ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer også ansvar for koordinering av underkonsulenter, samt ansvar for grensesnitt. Ved at foretaket påtar seg ansvarsrett for underleverandører vil "hovedansvarlig" også hefte fullt ut for feil, mangler og ulovligheter som gjøres av underleverandøren. Der underleverandører benyttes skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av SAK10 kap.10 og 11.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesfagoppgaver ligger i tiltaksklasse 2, og hvor grensesnitt mellom fagområder er oversiktlig. jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Krav til utdanning

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For overordnet ansvar utførende i tiltaksklasse 2, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for ingeniør/bachelor og 3 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Foretaket har ikke vist til personell med slik utdanning. I søknaden er det referert til byggmester/fagskole utdanning. Utdanningskravet er med det ikke oppfylt."

Kommentar fra Klagenemnda:
Utdanningskravet i henhold til SAK10 § 11-1 er mesterbrev eller teknisk fagskole for det aktuelle godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Klager har mesterutdanning og teknisk fagskole og utdanningskravet er derfor oppfylt. Det hitsettes videre fra direktoratets saksfremlegg:

"Krav til praksis/referanseprosjekt

Det vises til referanseprosjekter som fra oppdragsgiver er klassifisert i tiltaksklasse 2, hvor disse i søknadsbehandlingen er vurdert til tiltaksklasse 1, jf.SAK10 §13-5 tredje ledd bokstav

a.1. Som svar på foreløpig svarbrev av 17.08.2015, gir E.Strøm i brev av 29.08.2015 tilleggsopplysninger til søknaden, og beskriver referanseprosjektene oppgitt som grunnlag for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2 som tiltak i tiltaksklasse 1. Vi finner nedjusteringen korrekt ut fra beskrivelsen gjort av tiltakene. Videre gir beskrivelser av organiseringen av kontrakter mellom partene ikke svar på ansvarsforholdene mellom prosjekterende eller utførende i byggesaker. Uten en konkret beskrivelse av overordnet ansvar (totalt ansvar) – for alle deler av tiltak, vurderes det slik at rollefordelingen tilsier at foretaket ikke benytter andre foretak inn under sin ansvarsrett. Med dette menes at det benyttes innleide foretak med egne ansvarsretter til de oppgaver som ikke dekkes av egne ressurser.

Etter vår vurdering har ikke Strømbygg v/Eivind Strøm verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdet det her er søkt om, jf. SAK10 § 11-1. (Direktoratet vil presisere at koordinering mot andre ansvarshavende er oppgaver som inngår i alle utførende fagområder, jr. SAK10 § 12-4.)

- **UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2**

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter oppføring og vesentlige endringsarbeider av bygning med boenhet og flere enn 3 etasjer, og bygning for publikum og arbeidsbygning med 3 og 4 etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet, jr. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For området utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for mesterbrev/fagskole og 3 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Krav til utdanning

Det dokumenteres relevant utdanning som tømrermester/fagskole. Det vurderes ut i fra dette at nødvendig utdanning er tilstede i foretaket.

Krav til praksis/referanseprosjekter

For første referanse gis en detaljert beskrivelse av byggemetoder og detaljer, samt at det vises til innleid hjelp til murerarbeider, tømrerarbeid og trekonstruksjoner. I tillegg vises det til bruk av eksterne foretak vedrørende elektro og rør. Arbeidet anses å ligge innenfor tiltaksklasse1.

Referanseprosjekt nr.2 beskrives med at ansvarsrett for hele tiltaket ligger på tiltakshaver, men hovedentreprenør med overordnet utførelse av alle fag og ansvar for dette ligger på foretaket. Utover bygningsmessige arbeider (tømrerarbeider) ble andre fag leid inn som underentrepriser. Her nevnes også avtaleforhold vedrørende ansvar for enkeltfag innenfor tiltaket mellom tiltakshaver og foretaket. Arbeidet anses å ligge innenfor tiltaksklasse 1.

Det er med dette i søknaden ikke beskrevet tiltak der foretaket har innehatt ansvarsrett i tiltaksklasse2. Ved gjennomgang av referanseprosjekter i tidligere søknader finner vi enkelte i tiltaksklasse 2 fra tidligere arbeidsforhold hvor E.Strøm kun har innehatt funksjonen som byggeleder. Øvrige referanser finner vi i hovedsak være ombygginger, eller arbeid med fritids/eneboliger som ligger innenfor tiltaksklasse 1.

Vi kan sammenfatte foretakets godkjenninger som følger: i perioden 2003-09 godkjenning for tiltaksklasse 2 for –utf. bygninger, og installasjoner og kontroll for samme. Fra 2009-12 innehaver av ett godkjenningsområde –prosjekterende bygg i tkl.1. Perioden 2012-15 ble det søkt om 28 godkjenningsområder hvorav direktoratet innvilget 9 av disse, og i tkl.2 finner vi her; -overordnet ansvar for utførelse, samt tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Søknad om fornyelse av 01.07.2015 gjelder de samme områder som innehatt i siste periode.

Etter vår vurdering har ikke Strømbygg v/E.Strøm verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdet det her er søkt om, jf. SAK10 § 11-1, 11-2 tredje ledd.»

Klager har i e-post av 07.03.2016 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 25/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Tomstad AS (godkjenningsnr. 2015/8625).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 31.07.2015, ref:15/6471 vedrørende fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- PRO – Brannkonsept i tiltaksklasse 3
- KTR – Brannsikkerhet i tiltaksklasse 3

I brev av 08.10.2015 ble vedtak av 17.09.2015 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 31.07.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 17.09.2015 innvilget direktoratet følgende godkjenningsområder;

- SØK – Ansvarlig søker, Tkl.3
- PRO – Arkitektur, Tkl.1
- PRO – Brannkonsept, Tkl.2
- PRO – Geoteknikk, Tkl.2
- PRO – Konstruksjonssikkerhet, Tkl.2
- PRO – Bygningsfysikk, Tkl.2
- PRO – Miljøsanering, Tkl.2
- KTR – Bygningsfysikk, Tkl.2
- KTR – Konstruksjonssikkerhet, Tkl.2
- KTR – Geoteknikk, Tkl.2
- KTR – Brannsikkerhet, Tkl.2

Følgende godkjenningsområder ble i vedtak av 04.09.2015 ikke innvilget:

- PRO – Brannkonsept i tiltaksklasse 3
- KTR – Brannsikkerhet i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene foretaket viste til ikke i tilstrekkelig grad dekket de godkjenningsområdene foretaket hadde søkt om, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 01.01.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) §§ 11-4 og 13-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha samlede kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Det ble imidlertid funnet grunnlag for godkjenning i tiltaksklasse 2 for disse to godkjenningsområder.

Generelle opplysninger om foretaket

Tomstad AS ble registrert i enhetsregisteret 11.09.2012. Det bedriver næringsvirksomhet innen byggeteknisk konsulentvirksomhet, med angitt virksomhet innen; Bygg og anlegg: brannteknisk prosjektering. Konstruksjon- og byggteknisk prosjektering. Varmeteknisk prosjektering. Utarbeidelse av miljøsaneringsbeskrivelser. Bygge- og prosjektledelse. Utarbeidelse og bistand med byggesøknader. Utarbeidelse av reguleringsplaner. har sin virksomhet/næring innen; oppføring av bygninger. Foretaket er registrert som privat aksjeselskap og er registrert i mva, NAV og foretaksregisteret.. Innehaver er Svein Erik Jakobsen Tomstad. Organisasjonsplanen viser to fagarbeidere. I tillegg til daglig leder (siv.ing) er en faglig leder (ingeniør) oppgitt i organisasjonsplan. Innehaver av sentral godkjenning første gang 12/2012.

Saksgang

31.07.2015	Søknad om fornyelse av sentral godkjenning - sak. 15/5921
09.09.2015	Foreløpig svarbrev

15.09.2015 Svarbrev fra foretaket
17.09.2015 Vedtak
09.10.2015 Mottatt klage på vedtak

Foretakets anførsler

I brev av 08.10.2015 påklages vedtaket, med henvisning til at foretaket har sin hovedtyngde av oppdrag og fagtyngde nettopp innenfor tkl.3 prosjekter, og dermed innehar nødvendig erfaring og kompetanse innenfor disse godkjenningsområder. Det nevnes også at bortfall av tkl.3 skaper betydelige problemer for aksepterte og inngitte anbud som er basert på tidligere innehav av tkl.3.
De ønsket å supplere klagen med ytterligere beskrivelser av referanser, dette ble av Direktoratet for byggkvalitet etterlyst i epost av 25.01.2016. I svar mottatt i epost av 03.02.2016 oppgis vurdering av kriterier for godkjenningen med andre foretak som grunn for sen tilbakemelding. Samtidig stilles det spørsmål om SAK10 og veiledningen til denne, og endring i forskrift av 22.02.2016. Det vises til nevnte epost vedlagt saksfremlegget.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 17.09.2015., og således ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområder.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og SAK10 § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5, jf. beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3, jf. plan- og bygningsloven.

- **Prosjektering – Brannkonsept i tiltaksklasse 3**

<u>Krav til utdanning</u>

Kvalifikasjonskravene fremgår av byggesaksforskriften § 11-1 og veiledningen til denne. For prosjektering i tiltaksklasse 3, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet universitetsutdanning som sivilingeniør, master i bygg/brann eller tilsvarende grad og 8 års

praksis.

Foretaket har personell med slik utdanning. Det innehar kompetanse med sivilingeniørutdanning, som er et tilstrekkelig nivå i forhold til slik kravene fremkommer av ovenfor nevnte bestemmelser. Utdanningskravet er med det oppfylt.

Krav til praksis og organisering

Godkjenningsområdet omfatter utforming av helhetlig konsept for brannsikkerheten for nytt eller endring av eksisterende tiltak, ut fra byggverkets brannklasse, risikoklasse, forutsatte bruk, størrelse og planløsning. Under tkl.3 hører prosjektering ved risikovurdering, herunder risikoanalyse og komparativ analyse, etter anerkjente prinsipper som er beskrevet i NS 3901 eller tilsvarende. Foretaket må beherske underliggende analysemetoder som hendelsestre-/feiltreanalyse og verktøy for beregning/simulering av brannutvikling/-spredning (sone- og CFD-modeller) samt rømnings - og evakueringssimuleringer jf. SAK10 §13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Det fremgår også av NS 3901 at ved prosjektering etter byggteknisk forskrift skal analyser av byggverk i brannklasse 3 med omfattende fravik fra preaksepterte ytelser, utføres av en arbeidsgruppe bestående av minst 3 personer. Enklere analyser av bygninger i øvrige brannklasser kan utføres av bare 2 personer. Kvalifikasjoner må dokumenteres ved at personell har relevant praksis fra prosjektering av tiltak innen godkjenningsområdet i samme eller høyere tiltaksklasse.

Vi kan ikke se ut fra de vedlagte referanseprosjekter at disse dekker krav til relevant praksis innen godkjenningsområdet. Her bruk av prinsipper eller verktøy som nevnt over, eller i arbeidsgruppe bestående av minst 3 personer, herunder krav til fagpersonell med tilstrekkelig nivå og praksis jf. SAK10 § 11-2 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Tomstad AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har sannsynliggjort eller dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å inneha godkjenning for godkjenningsområdet - prosjektering brannkonsept i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 kapittel 11.

- **Uavhengig kontroll – Brannsikkerhet i tiltaksklasse 3**

Krav til utdanning

Det vises til det som er skrevet ovenfor om kravene til utdanning for prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 3. Utdanningskravet vil være det samme for kontroll av brannsikkerhet og foretaket har dermed tilstrekkelig utdanning også for dette godkjenningsområdet.

Krav til praksis og organisering

Godkjenningsområdet omfatter uavhengig kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 2 og 3. Innholdet av kontrollområdet reguleres i SAK10 § 14-2 og gjennomføring av kontrollen reguleres i § 14-7, jf. SAK10 § 13-5 femte ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Det vises til det som er skrevet ovenfor om foretakets faglige kvalifikasjoner ved prosjektering av brannkonsept. Da foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig praksis med prosjektering i tiltaksklasse 3, vil foretaket heller ikke kunne få innvilget sentral godkjenning for kontroll av

brannsikkerhet i tiltaksklasse 3. I denne sammenheng prosjektering i arbeidsgruppe bestående av minst 3 personer, og krav til fagpersonell med tilstrekkelig nivå og praksis jf. SAK10 § 11-2 fjerde ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Tomstad AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å inneha sentral godkjenning for godkjenningsområdet – uavhengig kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 kapittel 11.»

Klager har i e-post av 08.03.2016 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 26/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Bygg&Tak AS (godkjenningsnr. 2015/8891).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 12.06.2015, ref:15/5195 vedrørende fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- SØK – Ansvarlig søker (for alle typer tiltak), tkl. 1
- UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, tkl. 1

I epost av 28.09.2015 med vedlagt brev av 23.09.2015 ble vedtak av 16.09.2015 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 12.06.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 16.09.2015 avslo direktoratet de samme godkjenningsområder som nevnt ovenfor.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde synliggjort at det har et styringssystem som tilfredsstiller kravene i forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 01.01.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 10-1. Det er i forkant av denne søknad foretatt dokumenttilsyn hvor styringssystem ble etterspurt, men ikke innsendt innen frist 23.10.2014 eller innen utsatt frist 09.02.2015. Ved fornyelse av godkjenning forespørres igjen rutiner fra styringssystemet i epost av 05.08.2015, hvor det mottas kun utdrag av sjekklister for utførelse av en 4-mannsbolig.

Generelle opplysninger om foretaket

Bygg & Tak AS ble registrert i enhetsregisteret 31.01.2011. Angitt virksomhet; oppføring av bygninger/alle typer snekkeroppdrag og hva som naturlig hører inn under dette. Daglig leder er Jon Kåre Olufsen, og foretaket er registrert i foretaksregisteret, mva og NAV Aa-registeret, og sist innsendte årsregnskap er for 2014. De har innehatt sentral godkjenning siden 12.11.2012.

Saksgang

12.06.2015	Søknad om fornyelse av sentral godkjenning - sak. 15/5195
16.09.2015	Vedtak
28.09.2015	Klage på vedtak - epost registrert 16.10.2015 med vedlagt brev av 23.09.2015

Foretakets anførsler

I brev av 23.09.2015 påklages vedtaket, med delvis forståelse for at de har mistet sin godkjenning. De erkjenner svikt i sine styringssystemer, og forklarer dette med at de har hatt få prosjekter med ansvarsrett -her nevnt 2 stk. 4-mannsboliger. Det vesentligste av jobber har vært mindre arbeider som ikke har vært søknadspliktige. Samtidig innrømmer foretaket at de ikke har fått innarbeidet et styringssystem, men vil i de fremtidige prosjektene innhente ekstern hjelp til opplæring og tilpasning av dette. Det vises til brev vedlagt.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 16.09.2015., og således ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområder.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett ”dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet”. Videre skal det legges vekt på ”en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte

godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og det stilles krav til foretakenes system jf. SAK10 kap.10.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

Det er i klagesaken på nytt vurdert innsendte dokumenter, også de som er ettersendt den 28.08.2015. Det er i vedtak av 16.09.2015 gitt begrunnelse som kort kan oppsummeres som følger. Tilbakemelding etter dokumenttilsyn ref. sak 14/7372 ble ikke innsendt innen frist, noe som resulterte i varsel om tilbaketrekking av sentral godkjenning ref. brev av 13.01.2015. Ved søknad om fornyelse av 12.06.2015 ref.sak 15/5195 forelå fortsatt ikke tilfredsstillende dokumentasjon etter oppstart av dokumenttilsyn, og samme rutiner etterlyses igjen. Ut fra ettersendt dokumentasjon kommer det ikke frem at foretaket har et aktivt styringssystem, derav avslag på søknaden grunnet med manglende kvalitetssystem jf. SAK10 § 10-1. Det er etter ny gjennomgang ikke funnet andre momenter i saken som gir grunn for endring av vårt syn.

- **SØK – Ansvarlig søker (for alle typer tiltak), tkl. 1**

Krav til utdanning

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for mester/fagskole og 4 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Foretaket har ikke vist til personell med slik utdanning. I søknaden er det referert til utdanning med fagbrev innen bygg og anlegg.

Krav til praksis/referanseprosjekt

Godkjenningsområdet innebærer utarbeidelse av tiltaksprofil for tiltaket, synliggjøring i gjennomføringsplan. Koordinering av prosjektering og utførelse samt at oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll jf. SAK10 kap 14, og SAK10 § 13-5 med veiledning.

Som referanser er det beskrevet tre tiltak hvor foretaket innehar ansvarsrett, som er gitt ferdigattest i 2014 og 2015. I tidligere søknad vises det til utarbeidelse av søknad i forbindelse med tidligere arbeidsforhold, og ett tiltak fra 2011 hvor Jon Kåre Olufsen var ansvarlig søker. Det vurderes slik at praksis med rolle som søker oppfyller vilkårene, men dette må ses i sammenheng med foretakets manglende rutiner/system.

Etter vår vurdering har ikke Bygg & Tak AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdet det her er søkt om, jf. SAK10 § 11-1, eller vist til et kvalitetssystem som ivaretar kravene i SAK10 § 10-1, det vises her også til begrunnelse i vedtak av 16.09.2015.

- **UTF – Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, tkl. 1**

Krav til utdanning

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For området utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for fagbrev tømrer og 2 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Det vises til relevant utdanning med fagbrev bygg og anlegg. Det vurderes ut i fra dette at riktig nivå og relevans på utdanning er tilstede i foretaket.

Krav til praksis/referanseprosjekt

Godkjenningsområdet omfatter oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad, som f.eks. enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, og andre tømrerarbeider med tilsvarende vanskelighetsgrad. Alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon), jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav e.

Etter vår vurdering har ikke Bygg & Tak AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdet det her er søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Herunder krav til system for ivaretakelse av plan- og bygningslovgivningen, jf. SAK10 § 10-1, det vises her også til vedtak av 16.09.2015.

Det er gitt dekkende beskrivelse av tre referanseprosjekter, hvor to av disse er firemannsboliger og ett tiltak med brygge og tilhørende hus. For øvrig er det som nevnt i foregående punkt dokumentert praksis, men foretakets manglende rutiner/kvalitetssikring viser at dette ikke tilfredsstiller de krav som stilles.»

Sak 27/16 Eventuelt

Datoene for klagenemndsmøter første halvår 2016 er satt til 28. april og 15. juni.